

V Kingstonu (Jamajka) se je zaključila konferenca začasnega odbora Mednarodnega monetarnega sklada (IMF).

V veliki dvorani tržaiškega poslovnega sodišča je bilo včerajšnji dan odprje sodnega leta. Prisotni so bili najvišji predstavniki oblasti in člani konzularnega zbora. Glavni državni pravdnik Pontrelli je podal poročilo o sodstvu v naši deželi v preteklem letu, pri čemer pa je obšel celo vrsto perečih vprašanj, ki se nanašajo na demokratsko sodstvo z ustrežno reformo zakonika v duhu globokih sprememb, ki jih je doživela italijanska družba na poti svojega demokracije razvoja.

MED VČERAŠNJIM ODPRTJEM NOVEGA SODNEGA LETA

Govor državnega pravdnika Pontrellija v nasprotju z demokratičnimi težnjami

Grob in žaljiv napad na demokratični tisk v zvezi s polemiko o preiskavi o zločinskem fašističnem atentatu v Petovljah. Niti besedice o procesu proti nacističnim zločincem iz Rižarne. «Celovitost človeškega rodu» naj bi bila osnovna družbena dobrina, kaznilnica za mladoletnike na Padričah pa prestižna pridobitev za našo deželo. O zakonu o mamilih in o mladinskem kriminalu

S slovesnostjo v veliki dvorani tržaškega porotnega sodišča je prvi predsednik sodišča dr. Renzi uradno odprl sodno leto 1976. Otvoritev so se udeležili številni predstavniki oblasti, med katerimi so bili predsednik državnega sodišča dr. Pontrelli, tržaški prefekt Molinari, župan Spaccini, predsednik pokrajine Zanetti, glavni škof vikar mons. Bosso, poveljnik 5. armadskega korpusa gen. Rambaldi, poveljnik karabinjerske brigade gen. Grassilli, poveljnik tržaškega finančnega straž gen. Vita, poveljnik tržaškega pristaniškega poveljstva gen. Giannarini, podvestor Savastano, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Ivan Renko in ostali predstavniki diplomatskega zbora ter številni drugi gostje.

Osrednja točka otvoritvene slovesnosti je bil, kot običajno, govor glavnega državnega pravdnika dr. Antonia Pontrellija, ki je podal poročilo o sodstvu v naši deželi v letu 1975.

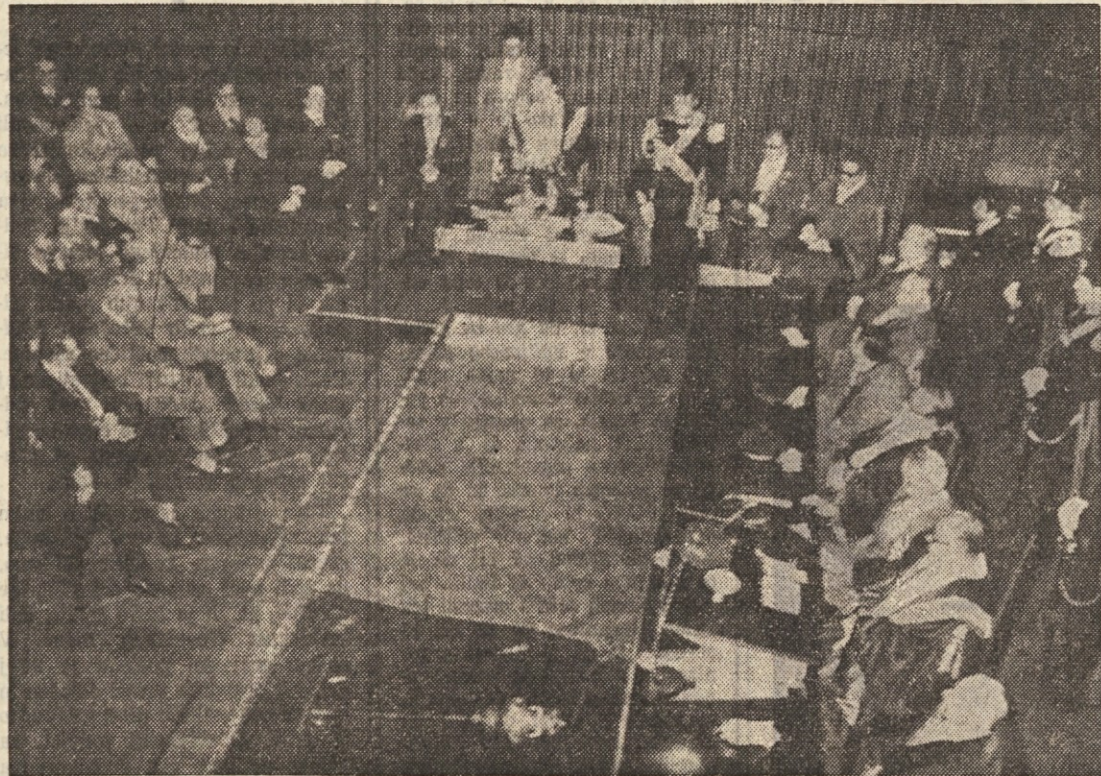
Pontrelli je uvodoma sintetiziral spremembe, ki so nastale v italijanskem sodstvu v zadnjih 30 letih in izrazil nasprotovanje poskusu, da bi ukinili otvoritve sodnih let. Dejal je, da ta manifestacija omogoča prebivalstvu, da «iz te majhne tribune poslušajo svobodni glas». Omenil je številne reforme, o katerih teče razprava v Rimu in ki naj bi omogočile pospešitev sodnega postopka, naglasil pa je, da manjka prava politična volja, da bi te reforme v kratkem času sprejeli.

Po tem uvodu je Pontrelli posvetil del svojega govora procesu o Petovljah, ki ga sicer izrecno ni omenjal, namig nanj pa je bil očiten. Dejal je, da vlada v zadnjem času evduzije nezaupanja in sumničenja in poučaril, da se sodstvo zaveda svoje človeške zmotljivosti in ga zato ne bolijo kritike, ki so, kadar so posredne in konstruktivne, znak zrelosti družbe. Odločno pa odklanja poskus, da bi mu naprtili odgovornosti, ki bi jih morali nositi drugi. Ker je javno mnenje razumelo, da sodniki uporabljajo le zakone, se tisti, ki kratko sodstvu njegove pristojnosti, posluša drugičnega orožja. «V teku je akcija», pravi Pontrelli, «ki se brez predhodnega zaganja proti posameznim sodnikom ali celim sodnim uradom in jih skuša ustrohati s obrekovalno kampanjo, ki je spretno vodi z dragoceno pomočjo znane slabšega tiska ali z neutemeljenimi, a s hrupom objavljenimi prijavami. Tisti, ki so jih ti napadi prizadeli, ne morejo odgovoriti z obrekovanjem in se ne morejo posluževati istih javnih občil, ampak morajo čakati, da pride resnica na dan, pravi Pontrelli, in ugotavlja, da tudi tedaj resnica ni vest, ker zanjo ni več zanimanja, ki ga vzbujajo skandali, ter nadaljuje: «Ne verjamem, da je ta novi način napadov, naključen ali neorganiziran, ker vidim v njem mnogo nedvomnih indicij, da gre za vodilno nit širšega načrta, ki ima za cilj zrušenje institucije».

Po tem uvodu je Pontrelli najprej omenil poredke pomanjkanja oseba na sodišču, nato pa prešel na oris delovanja civilnega sodišča, ki je imelo v lanskem letu manj dela, kot v prejšnjih letih. Zvečalo se je le število razprav za ločitve zakoncev. Pozitivno je ocenil delno reformo sodnega postopka in opozoril, da je predsednik tržaškega sodišča izdelal nadaljnje predloge. V zvezi s tem je izrazil zadovoljstvo nad zakonskim osnutkom za delno spremembo civilnega zakonika, čeprav nekateri členi ne ustrezajo sedanji organizaciji sodišča. Dalj časa pa se je zavestil pri reformi zakonov, ki urejajo družino. Dejal je, da so, kot je običaj v Italiji, mislili na spremembo zakonika, ni so pa upoštevali, da bi bilo treba poskrbeti za osnovne socialne strukture. Osnutek zakona predvideva ustanovitve «sodišča za družino», v katerem naj bi bil sodnik ne le pravnik, temveč tudi sociolog, pedagog in psiholog. Vendar, ugotavlja Pontrelli, ni mogoče reševati enotnosti družine na sodišču. Ko so «sodi» dosegli tako raven, da je pravi sodnik, pomeni, da je družina že razbita, da v njej ni več «ovskega razumevanja, medsebojne pomoči, spoštovanja in ljubezni».

Pontrelli je nato prešel na oceno dela kazenskega sodišča in z zadovoljstvom ugotovil, da v lanskem letu v Trstu kriminal ni narasel kot drugod v Italiji. Vendar pa se vprašanje postavlja v drugih lučih, če po kakovosti ocenimo podatke iz lanskega leta. Glavni državni pravdnik je tako nadaljeval: «Tako ugotovimo, da se kriminalna dejavnost čedalje slabša in se napadalo usmerja predvsem proti primarnim pravnim družbenim dobrinam, ki so načelna osnova za vsako urejeno in omikano sožitje; te so javna uprava, javni red, zaupanje, celovitost človeškega rodu (integriteta della stirpe) in posest kot izražanje človekove osebnosti v družbi, ki ji sestavljajo svobodni ljudje». Pontrelli nato ugotavlja, da se je povečalo število ropov, izsiljevanj in tatvin, ki jih je bilo lansko leto v naši deželi kar 16.000. Zmanjšalo pa se je število umorov.

Posebno poglavje je državni pravdnik posvetil mamilom. Do pred kratkim smo mislili, je dejal Pontrelli, da mamila potujejo skozi Trst a se tu ne ustavljajo. Sedaj

Med govorom glavnega državnega pravdnika ob odprtju novega sodnega leta.

pa ugotavljamo, da postajajo čedalje bolj običajna v domovih, v šolah, v mladinskih društvih. V zadnjem letu je bilo zaradi mamil prijavljenih sodišču dvesto oseb, večinoma mladih. Nič pa ni bilo storjenega, da bi preprečevali uživanje mamil in za to nosila odgovornost predvsem šola in družina. Zakon, ki je bil odoben pred kratkim, je postavil pregrado med prodajalci in uživalci mamil, saj so slednji potrebni zdraviljenja, ne pa zapor. Pontrelli je v zvezi s tem zakonom izrazil nekatere pomisleke, predvsem dejstvo, da bo težko doleteti mejo uživalci in prodajalci mamil, kajti znano je, da so za mamila potrebne ogromne vsote denarja, ki jih uživalci zaslužijo predvsem s preprodajo.

S tem je Pontrelli zaključil prvi del svojega govora. Naglasil je le še dejstvo, da bo tržaško sodišče s sedanjo zmotljivostjo le z izredno težavo kos vsem razpravam, ki mu jih pušča, kot dediščino leto 1975. Stanje pa se bo še poslabšalo, če bodo odobrili zakonski predlog za reformo kazenskega postopka, ki predvideva strukture, s kakršnimi italijansko sodstvo še ne razpolaga.

Pontrelli posveča nato obširen del svojega govora vprašanju prestopitve sode med mladoletniki, ki je v zadnjem letu občutno naraslo, predvsem kar zadeva tatvine. Državni pravdnik tudi tukaj opozarja, da mladini manjka predvsem mirno življenje v krogu družine. Znajde se sama med odraslimi, ki jo ne morejo razumeti. Tudi sama jih ne razume in ta odnos učinkuje nanjo negativno: vdiaga se mamilom, kraje,

(Nadaljevanje na zadnji strani)

PO VČERAŠNJEM GOVORU DRŽAVNEGA PRAVDNIKA

Novinarska zbornica obsoja napad na svobodo tiska

Protestno zborovanje radikalne stranke

Deželni odbor novinarske zbornice je na svoji včerajšnji seji preučil besedilo poročila glavnega državnega pravdnika tržaškega porotnega sodišča ob otvoritvi sodnega leta 1976. V zvezi z odstavkom, v katerem državni pravdnik trdi, da je v teku ustrovalna akcija z obrekovanjem kampanjo, spretno vodeno preko slabšega tiska in ki sloni na neutemeljenih prijavah, deželni odbor novinarske zbornice odločno odklanja posredne in neposredne obtožbe časnikarjev in poudarja zahtevo po svobodnem opravljanju časniškega poklica, ki ga ščiti ustava in državni zakon.

Protestno manifestacijo pred sodiščem pa so včeraj dopolnile uprizorili pripadniki radikalne stranke, ki so manifestirali s transparenti in delili letake. V tiskovnem poročilu, ki nam ga je včeraj poslal radikalna stranka, piše, da so demonstrante aretirali karabinjerji pod pretežno razdeljevanje nedovoljene tiska, kar na letah ni bilo imena fizične osebe, ki jih je tiskala. Izpustili so jih šele dve uri kasneje. Radikalna stranka bo prihodnji teden priredila proti-otvoritev sodnega leta, na kateri naj bi, kot trdi poročilo, govorila dva zagovornika obtožencev petovljanskega atentata.

● Od danes dalje bodo uradi direkcije mestnih smetarjav na novem sedežu v Ul. dell'Istria 87/2 (tel. 827-504 in 827-505).

Solidarnost časnikarjev s kolegi postaje Radio Effe

Deželni odbor časniškega zbornice ugotavlja, da je odločitev sodnih oblasti, ki so prekinile oddajanje poročil videmske radijske postaje Radio Effe, v nasprotju s pra-

SKLEP NAČELNIKOV SVETOVALSKIH SKUPIN

Napovedana za 20. t. m. seja tržaškega občinskega sveta

Na dnevnem redu izvolitev župana in novega odbora Sporazuma za rešitev krize občinske uprave pa še ni

Po dvemesečnem premoru se bo občinski svet ponovno sestel čez deset dni, da bi izvolil novega župana in novi odbor. Tako so sklenili na včerajšnjem sestanku načelnikov skupin v občinskem svetu, da bi na ta način poskušili pospešiti reševanje krize, ki se je formalno začela 12. novembra lani z odstopom Spaccinjevega odbora. Svet se bo sestel v torek, 20. januarja, nato pa se naslednjega dne, 21. januarja, na dnevnem redu pa bo kot prva na dnevnem redu izvolitev župana in odbora. Pravilnik predvideva, da je za izvolitev župana na prvih treh glasovanjih potrebna absolutna večina, na naslednjih pa samo navadna večina. Slednja glasovanja pa so lahko na vrsti šele 24 ur po prvih treh glasovanjih in prav zaradi tega pa so dolocili dva dni za zasedanje občinskega sveta.

Toda kljub sklicanju sveta je dogovor o izvolitvi občinske uprave prejel kot dosežen. Zamisel o tristranskem odboru KD - PSDI - PRI je menda dokončno propadla glede

na odločno nasprotovanje socialistov in komunistov, nemogoča je pa tudi obnove stare levosredinske koalicije, ki poleg vsega ne razpolaga več z večino glasov v svetu. Najbolj realna perspektiva ostaja zato enobratni demokratični marševski odbor, katerega program naj bi bil sad dogovora med vsemi strankami ustavnega loka.

Toda tudi glede te perspektive so ocene posameznih strank različne: demokratijski bi na primer hoteli sestaviti odbor z omejenim programom, ki bi lahko sproti prejel podoro ali vsaj «blagohotno vzdrževanje» obeh delavskih strank, KPI in PSI pa vztrajata na zahtevi, da mora biti program vnaprej dogovorjen. Ena od bistvenih točk programa bi morala zadevati rabo slovensčine v občinskem svetu. Prav to vprašanje namreč pogotje stališče ne samo Slovenske skupnosti, ampak tudi KPI, do novega odbora, medtem ko se na drugi strani demokratijski sklicujejo na znano pismo predstava vlade, češ da jih to obvezuje in da zato ne morejo privoliti v uvedbo dvojezičnosti v občinskem svetu. Gre torej za hudo kamen spoteke, ki močno pogotje možnosti rešitve krize občinske uprave.

O vseh omenjenih vprašanjih bodo razpravljali na sestanku, ki je bil sklican za prihodnji torek, med predstavniki svetovalskih skupin vseh strank ustavnega loka. To bo prvič, ko se bo o krizi razpravljalo na večstranskem sestanku, saj so bili doslej na vrsti samo dvostranski razgovori med KD in ostalimi strankami.

Perspektive za rešitev krize so torej še oddaljene. Pri tem je treba upoštevati tudi politični položaj na vsedržavni ravni in resno nevarnost, da bi sedanja vladna kriza privedla do razpusta parlamenta in predčasnih volitev. To bi imelo nedvomne posledice tudi na krajevni ravni, in ne samo zaradi zaostrovanja odnosov, ki bi ga predčasne volitve povzročile. V primeru, da bi ne našli sporazuma za izvolitev novega občinskega odbora, bi bilo namreč nujno imenovati komisarija, ki bi moral voditi občino do jeseni. Radikalna stranka bo prihodnji teden priredila proti-otvoritev sodnega leta, na kateri naj bi, kot trdi poročilo, govorila dva zagovornika obtožencev petovljanskega atentata.

Danes zapade rok za poravnane avtomobilске takse

Danes zapade rok za poravnane avtomobilске takse za letošnje leto. Če v preteklih dneh so bile v uradih tržaškega ACI ter v poštah in uradih dolge vrste, največja gneča pa bo brez dvoma danes. Seveda so najdaljše vrste v mestu, medtem ko je plačevanje takse v okoliških poštah poslovalnicah manj zamudno.

Vsekakor pa opozarjamo avtomobiliste, naj ne računajo na ponedeljek, saj bodo globo za tiste, ki bodo v nedeljo krožili brez poravnane avtomobilске takse, zelo visoke.

JAVNO ZBOROVANJE KPI
Jutri, ob 10.30, bo v Avditoriju v Ul. Tor Bandena 6 javno zborovanje, ki ga prireja tržaška federacija KPI na temo: «Enoten boj in enotne pobude KPI proti predčasnim volitvam in za novo politično vodstvo v državi». Govoril bo član osrednjega tajništva stranke sen. Paolo Buffalini, v slovensčini pa Jelka Gerbec.

POKRAJINSKA KONFERENCA KD
Z govorom post. Belcija se bo danes popoldne v Rosettijem gledališču začela pokrajinska konferenca KD, ki spada med priprave na včerajšnji kongres stranke. Sledila bo razprava, v katero bodo lahko posegli tudi nečlani KD, konferenca pa se bo zaključila jutri z govorom pokrajinskega tajnika Rinaldija.

Finančna pomoč za krajevne ustanove

Deželni odbor je na zadnji seji nakazal krajevnim ustanovam iz Furlanije-Juljske krajine vrsto dolgoročnih prispevkov za dograditev že začeti javnih del. Od skupne vsote 1 milijarde 145 milijonov lir, ki jo bo dežela uprava izplačala v roku dvajsetih let, bodo prejeli Neodvisna ustanova za ljudske hiše v Gorici 558 milijonov, goriska občinska uprava 53 milijonov, občinska uprava v Trzinu 33,5 milijona in občinska uprava v Trstu 16,1 milijona lir.

PO PREDINOČNIM FAŠISTIČNEM PODVIGU

Ostra obsodba izzivalnega napada na sindikalni sedež

Atentat na sedež CGIL izzval ogorčenje med tržaškimi delavstvom in vso demokratično javnostjo

Izzivalni atentat na sedež sindikalne federacije CGIL v Ul. Pondares, je izval val ogorčenja med tržaškimi delavstvom in vso demokratično javnostjo. Federacija CGIL je včeraj izdala poročilo, v katerem ostro obsoja to kriminalno dejanje, do katerega ni naključno prišlo ravno na dan vsedržavne splošne stavke, ko je delavstvo množično, enotno in odločno nastopilo v obrambo svojih pravic. Ob tem predstavlja podli a-tentant še en poskus fašističnih iz-zivacev, da bi se okoristili s sedan-jim političnim trenutkom brezvlad-jar in hude gospodarske in politične krize, ki teži državo, da bi skali delavsko enotnost in vzpostavili vzdušje napetosti in zmede.

Sindikalna federacija zato zahteva od pristojnih oblasti naj takoj izsledijo krivice in njihove mandatarje, ki jim je še vedno nemoteno dovoljeno, da izvajajo svojo zločinsko in izziვაško dejavnost tudi v našem mestu. Istočasno vabi vse delavstvo in demokratično javnost naj okrepi svojo antifašistično budnost in prepreči nadaljnje izvajanje fašističnih tolp.

V številnih podjetjih naše pokrajine so delavci včeraj za nekaj časa prekinili delo iz protesta zaradi podlega dejanja, ki nosi značilen fašistični pečat. Razni delavski sveti so izdali protestne resolucije.

Na sedež Nove delavske zbornice CGIL je prišlo včeraj tudi več solidarnostnih brzojav nekaterih predstavnikov oblasti, političnih strank, sindikalnih in drugih organizacij. Oster protest je izdalo tudi pokra-

jinsko tajništvo politične organizacije Lotta Continua, ki je izrazilo solidarnost s tovariši sindikalne federacije ter izjavilo, da uživa fašistični skvadrizem v našem mestu posebno svobodo, zaradi česar je že večkrat prišlo do hudih in zaskrbljujočih dogodkov, kot na primer do neredov po Almirantejevem nastopu proti sporazumu o dokončni ureditvi mejnega vprašanja med Jugoslavijo in Italijo in drugih. Lotta Continua zato poziva vse delavske in ljudske stranke in organizacije naj javno razkrijajo zaščitnike fašističnih zločincev, ki bi radi z nasiljem in ustvarjanjem zmede še huje zaostri-li sedanji kritični položaj v državi.

V imenu Enotnega odbora proti fašizmu in zatiranju je poslala solidarnostno brzojavko pokrajinskemu sindikalnemu vodstvu predsednica odbora prof. Margherita Hack. Fašistični napad na sindikalni sedež, je med drugim rečeno v brzojavki, predstavlja napad na vse delavce z namenom, da bi prišlo do zmede in napetosti v sedanjem kritičnem trenutku vladne krize. Za premostitve krize ter za demokratični razvoj je zato potreben enoten boj ter stalna budnost.

Brzojavko v zvezi z atentatom je Enotni odbor poslal tudi vladnemu komisariju dr. Molinariju. V njej zahteva, da pristojni organi čimprej izsledijo krivice in njihove mandatarje ter da sprejmejo vse preventivne ukrepe za preprečitev nadaljnjih fašističnih izziვაških akcij.

«Zagrebški solisti»

drevi v Kulturnem domu

V Kulturnem domu bo drevi peti abonmajski koncert Glasbene maticе. V gosteh bomo imeli sloviti instrumentalni ansambel «Zagrebški solisti», ki je zaslovel že po vsem svetu po svojih izjemnih vrhunskih dosežkih komornega muziciranja.

Glasbena matica nas preko svoje-ga koncertnega abonmaja seznani-ja z glasbeno ustvarjalno in poustvar-jo dejavnostjo jugoslovanskih narodov. V tekoči sezoni nam je že omogočila poslušanje imenitnega študentstva pevskega zbora «Branko Kršmanović» iz Beograda, tokrat pa nam je pripravila koncert zagrebških mojstrov, kar ne bo goddele samo za naš slovenski del ljubiteljev glasbe v Trstu, pač pa tudi za vso tržaško kulturno javnost.

Ansambel, katerega prvi umetniški vodja je bil slavni violončelist Antonio Janigro, bo izvajal Dela V. Balgija, Tartinija, Jarnovicke, Respighija, Mozarta in Bartoka.

Naj še omenimo, da so «Zagrebški solisti» sinoči nastopili v velikim uspehom v Vidmu v dvorani Pala-mostre.

Pomembno priznanje

slikarju Silvestru Godini

Slovenski slikar Silvester Godina je požel najvišje priznanje na tradicionalni letošnji slikarski razstavi, ki jo je nekaj let zapovrstjo pri-reja deželni sindikat umetnikov CC di - UIL v umetniški dvorani «Ce-sare Saffonopolo» v Trstu. Godini je zbirja podelila posebno nagrado za dolgoletno uspešno umetniško de-javnost. V dar je prejel anforo de-želnega odbora. Za priletnega si-likarja - presegel je namreč devet-deseto leto starosti - je to nedvom-na pomemben uspeh, posebno še, če upoštevamo, da se je razstave ude-ležilo kar 123 umetnikov iz vse de-žele. Za zaslužen nagrado mu is-kreno čestitamo.

Vidneja priznanja so prejeli Li-vio Officia, Sergio Micallesco, Car-melo Vranich, Vittorio Cossutta, Al-do Ripotti, Adriano Fabiani in Ma-rino Aita.

Grafična mapa

v Tržaški knjigarni

Mapa petih grafičnih listov, ki jo je pripravila skupina petih mladih tržaških umetnikov ob 30-letnici o-svoboditve in izkupiščke katere je namenjen postaviti spomenika pa-dlim borcem in aktivistom nekdanje-ga četrega tržaškega okraja in si-cer Šklednja, So Ane, Kolonkova in Dacija, bo od danes dalje na vpo-gled in na prodaj v Tržaški knjigar-ni. Mapa z grafičnimi listi, ki so jih napravili M. Kravos, L. Gri-malda, D. Švara, F. Vecchiet in F. Volk, je na prodaj po 50.000 lir.

Dneden, ki prebiva v nekakšni baraki v Miljah in ki se preživlja s tem, da pomaga raznim družinam pri njihovem delu na polju, je v zadnjem času pri neki družini cepil drva. Po vsej verjetnosti se je pred kratkim laže ranil ter si je nato okužil rano.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. šte. 732-827.

LEKARNE V OKOLICI

Boljence: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje: Zgonik: tel. 225-596; Nabrezina: tel. 200-121; Se-sljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

La Termoelettrica
ŠVEDSKO ELEKTRIČNO GRETJE
Vse najboljše
originalne firme
po neprekočljivih cenah.

TRST - UL. S. GIACOMO IN MONTE, 1
TEL. 744600

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 688.-
Funt sterling 1392.-
Švicarski frank 263.-
Francoski frank 153,75
Nemška marka 262,10
Avstrijski šilling 37,25
Dinar: debeli 35.-
drobni 35.-

MENJALNICA

vseh tujih valut

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

30 let neprekinjenega delovanja

ALDO NICOLAJ

STARA GARDA

tragikomedia v dveh dejanjih

Prevod Borut Trekman
Scenograf in kostumograf Edvard Zajec
Režija MARIO URSIC

Danes, 10. januarja, ob 20.30 v Prosvetni dvorani I. Gruden v Nabrezini in jutri, 11. t.m., ob 17. uri v župnijski dvorani v Bazovici.

GLASBENA MATICA - TRST

Koncertna sezona 1975-76

Peti abonmajski koncert

Danes, 10. januarja, ob 20.30

v Kulturnem domu in Trstu

ZAGREBŠKI SOLISTI

Solist:

TONKO NINIČ, violina

SPORED:

Vivaldi: Simfonija v C duru

Tartini: Violinski koncert v d molu. Solist: Tonko Ninič

Jarnovici: Koncertantni kvar-tet v F duru

Respighi: Stare arije in plesi

Mozart: Divertimento v F duru

Bartok: Romunski plesi

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene maticе (tel. 418-055) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Izleti

SPDT obvešča, da so odhodi za nedeljski smučarski izlet na Nevejsko sedlo sledeči: iz Trsta ob 6. uri (Foro Ulpiano), s Proseka ob 6.20, iz Kriza ob 6.25 itd.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 10. januarja

GREGOR

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.40. — Dolžina dneva 8.55. — Luna vzide ob 11.41 in zatone ob 1.03. Jutri, SOBOTA, 11. januarja

PAVLIN

VREME včeraj: Najvišja temperatura 6,2 stopinje, najnižja 3,1. ob 19. uri 5 stopinj, zračni pritisk 1027,6 mb, stanovitve, vlaga 88-odstotna, brezvetrie, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 9,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 9. januarja 1976 se je v Trstu rodilo 18 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

UMRLI SO: 75-letna Anna Maria Buzai vd. Montanari, 75-letna Maria Brana vd. Cappello, 59-letni Giacomo Vianelli, 75-letna Francesca Rotar vd. Mattiassi, 77-letna Giovanna Kresevic vd. Zgur, 47-letni Giuseppe Fazio, 49-letna Ida Maria Cumani roj. Feltrin, 66-letni Francesco Mahnic, 74-letna Pietra Pecchiar vd. Bin, 67-letna Antonia Cok vd. Amodeo, 75-letni Aldo Gazzetta, 78-letna Maria Remic, 70-letni Antonio Borroni, 75-letna Maria Bussanich vd. Bussani, 77-letna Paolina Tessarisi, 81-letni Isidoro Mandler, 77-letni Luigi Vidali, 80-letni Mariano Montalbetti, 72-letna Rosalia Zanotti vd. Fuccaro, 81-letni Edoardo Subelli, 87-letna Pia Giovannini vd. Giovannini.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Alla Minerva (Grigolon), Trg Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19. do 8.30)

Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Neri, Ul. Dante 7.

NAGRADNO ŽREBANJE

Mapa petih grafičnih listov, ki jo je pripravila skupina petih mladih tržaških umetnikov ob 30-letnici o-svoboditve in izkupiščke katere je namenjen postaviti spomenika pa-dlim borcem in aktivistom nekdanje-ga četrega tržaškega okraja in si-cer Šklednja, So Ane, Kolonkova in Dacija, bo od danes dalje na vpo-gled in na prodaj v Tržaški knjigar-ni. Mapa z grafičnimi listi, ki so jih napravili M. Kravos, L. Gri-malda, D. Švara, F. Vecchiet in F. Volk, je na prodaj po 50.000 lir.

Dneden, ki prebiva v nekakšni baraki v Miljah in ki se preživlja s tem, da pomaga raznim družinam pri njihovem delu na polju, je v zadnjem času pri neki družini cepil drva. Po vsej verjetnosti se je pred kratkim laže ranil ter si je nato okužil rano.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. šte. 732-827.

LEKARNE V OKOLICI

OSEBNI PROMET MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

Od Trbiža do Lazareta je v lanskem letu stopilo čez mejo nad 67,5 milijona ljudi

Samo na Tržaškem je promet narasel za 12 milijonov prehodov v primeri z letom 1974

Statistična služba mejne policije je objavila dokončne podatke o osebnem prometu na meji z Jugoslavijo v preteklem decembru. Podatki se nanašajo na mejne prehode z tržaški pokrajini in izkazujejo za to področje naslednjo sliko: če upoštevamo vse prehode, to se pravi prehode s potnim listom in z obmejno prepustnico, je v decembru prešlo preko meje 3.031.300 ljudi, kar predstavlja viden napredek v primeri z decembrom 1974, ko je čez mejo stopilo 2.170.630 potnikov.

Promet je narasel približno v enakem razmerju pri potnikih v mednarodnem in v krajevnem prometu: s potnim listom je namreč v decembru stopilo čez mejo 1.501.549 ljudi (decembra 1974 1.022.556), s prepustnico pa 1.529.751 (leta poprej 1 milijon 148.074) ljudi.

V vsem letu 1975 je dosegel osebni promet na meji z Jugoslavijo v okviru tržaške pokrajine 40.250.042 prehodov in je bil za 12.247.955 prehodov večji od prometa, ki so ga zabeležili v letu 1974 (28.002.087 prehodov). Kar zadeva mednarodni promet (s potnimi listi), dajejo podatki mejne policije naslednjo sliko: v letu 1975 je prekoračilo mejo 21 milijonov 396.005 ljudi (v letu 1974 15.115.155), od tega 8.836.856 (leta 1974 5.746.607) italijanskih in 12 milijonov 559.149 (leta 1974 9.368.548) tujih državljanov. Maloobmejni promet pa je zabeležil skupno 18.854.037 (v letu 1974 12.886.932) prehodov, pri čemer so italijanski državljanji »prišpevali« 12.382.569 (leta 1974 8 milijonov 621.231) prehodov, jugoslovanski pa 6.471.468 (leta 1974 4.265.701) prehodov. Kakor že omenjeno, se je celokupni promet na meji od leta 1974 povečal za nekaj nad 28 na 40,25 milijona prehodov.

Poznamo namreč, da se tudi za razvoj prometa na italijansko-jugoslovanski meji na obojih straneh in v videmski pokrajini: čez vseh 64 mejnih prehodov vzdolž kopenske meje

med Italijo in Jugoslavijo od Trbiža do Lazareta pri Miljah je lani stopilo 67.528.665 ljudi, od tega 25 milijonov 557.798 v mednarodnem prometu (s potnimi listi) in 41.970.867 v maloobmejnem prometu (s prepustnicami). V maloobmejnem prometu so dali italijanski državljanji skupno 16.280.110, jugoslovanski pa 9.277.688 prehodov.

Prisotnost naše dežele na sejmu v Koelnu

Dežela Furlanija - Juljska krajina bo tudi letos uradno sodelovala na Mednarodnem sejmu obrtnosti in male industrije v Koelnu, ki bo v

času od 13. do 21. marca 1976. Deželna uprava bo uredila lasten paviljon, za razstavo pa bosta poskrbeli skupno tržaška in videmska trgovinska zbornica. Proizvajalci iz naše dežele bodo lahko nastopili v okviru deželnega paviljona brezplačno, v postev pa pridejo kakor omenjeno iz delki raznih obrtniških dejavnosti, predvsem s področja umetne obrti in proizvodnje male industrije.

V Koelnu bo še pred tem (od 20. do 25. januarja) običajni mednarodni salon pohištva, na katerem bo nastopilo nekaj nad 1.300 razstavljalcev iz vsega sveta. Med 193 podjetij iz Italije se bo to pomembne gospodarske prireditve udeležilo tudi nekaj proizvajalcev pohištva iz Furlanije - Juljske krajine.

NA POBUDO TRGOVINSKE ZBORNICE

Na razstavišču pri Montebelu stalna razstava domačih izdelkov

Razstava bo obsegala obrtniške izdelke in proizvode male industrije

Trgovinska zbornica namerava v letošnjem letu podpreti konkurenčne sposobnosti tukajšnjih gospodarskih organizacij, zlasti kar zadeva lokalno proizvodnjo različnih izdelkov in proizvodov, s posebnimi pobudami »pospeševalnega« značaja. Med take pobude sodi tudi organizacija vzorne razstave domačih proizvodov, ki naj bi imela značaj stalne prireditve in ki naj bi jo pripravili v okviru tržaškega sejmišča pri Montebelu.

Za stalno razstavo so izbrali tudi že naziv: imenovala bi se »Expo-camp-Trieste« in bi obsegala najbolj značilne izdelke tržaških industrij.

skih obratov in obrtniških delavnic. Namenjena pa bila predvsem tukajšnjim kupcem, pa tudi kupcem iz tujine. Slednji naj bi tudi prek stalne razstave našli stik zlasti s predstavniki Agencije za podobitve, ki je kakor znano nastala pred časom v našem mestu in katere glavni cilj je iskati — na domačem tržišču, predvsem pa v tujini — nove možnosti za uveljavljanje tukajšnje industrijske in obrtniške proizvodnje v službi večjih industrijskih obratov, ki jim gospodarska računica svetuje, da oddajo del proizvodnje »zunaj« podjetjem in predvsem manjšim obratom, ki so se specializirali za dobavo določenih polizdelkov v večjih serijah.

Kakor omenjeno, naj bi stalna razstava domačih proizvodov našla primerno mesto v okviru tržaškega sejmišča. V tej zvezi pa pobudniki naglašajo, da bi bila ta rešitev le začasna narave, kajti v trenutku, ko bi začel delovati kongresni center na pomorski postaji, bi bilo bolj primerno prenesti razstavo v neposredno bližino samega centra. Trgovinska zbornica bo prevzela nase stroške za vzdrževanje stalne razstave, razstavljalci se bodo morali obvezati le, da bodo od časa do časa obnavljali svoje prikaze. Zbornica bo tudi poskrbela za primerno publicizacijo nove pobude in v ta namen namerava izdati poseben katalog z opisom blaga, ki bo razstavljeno ob odprtju stalne razstave.

Prihodnjo soboto v Ljubljani

21. sejem

»Moda 76«

Gospodarsko razstavišče v Ljubljani bo začelo prihodnjo soboto svojo sejemsko sezono 1976. Prva prireditev na sporedu je 21. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, izdelkov usnjarske predelovalne industrije in modnih dodatkov »Moda 76«. Slovensko odprto prireditve bo kakor omenjeno v soboto, 17. januarja ob 11. uri. Sejem bo nato trajal do vključno 23. januarja.

GORIŠKI DNEVNIK

ZARADI DRUGIH VAŽNEJŠIH VPRAŠANJ

Neodmevnost vladne krize v goriških vodstvih političnih strank in sindikatov

Sindikati obsojajo atentat na sedež v Trstu - KD se ukvarja sama s seboj - Goriška PSI je bila že poprej v opoziciji - Komunisti odločno proti predčasnim volitvam

Če izvzamemo socialistično stranko ni sklep vsedravnega vodstva PSI o odnebnosti podpore vladi in o sestavi nove vlade, ki bi jo podpirale ljudske sile, povzročil posebnih reakcij v goriških političnih krogih ter lahko pričakujemo, da se bodo stranke in sindikati izjavili šele prihodnje dni.

Kar zadeva CGIL, je danes v ospredju atentat na sedež CGIL v Trstu ter bodo sindikalne kategorije sprejele resolucijo o tem dogodu, ki predstavlja očito fašistično provokacijo v trenutku rasti sindikalnega gibanja ter njegovega vpliva na reševanje težavnih gospodarskih vprašanj s pomočjo sporazumevanja med najbolj odgovornimi dejavniki. Goriške sindikalne organizacije stojijo glede vladne krize na stališču, ki so ga sindikati zavzeli na deželnem zborovanju državnih in poldržavnih ustanov v četrtki v Trstu, se pravi na stališču, da je treba čimprej odstraniti krizo ter tako odstraniti vire, ki vodijo do odlašanja reševanja problemov.

Socialistična federacija povsem naravno podpira odločitev osrednjega vodstva, ki pa se je neposredno ne tiče, ker je že lep čas od tega, ko je prešla v opozicijo v vseh izvoljenih organih oblasti, »Periferija stopa pred osrednjim vodstvom«, pripominjajo v socialističnih vrstah. Sinodi se je v Goriči sestalo pokrajinsko vodstvo PSI ter preučilo vsedravnih in krajevnih političnih položaj, ki je nastal po krizi, ter razpravljalo o možnosti sklicanja javnega shoda, na katerem naj bi predstavnik osrednjega vodstva pojasnil vzroke, ki so privedli stranko do takšne odločitve, ter nanizal tudi predloge, kakšna naj bi bila nova vlada.

Goriška krščanska demokracija ni zavzela stališča do vladne krize. Poznavalci razmer in dogajanja v tej stranki ugotavljajo, da je v pripravi na pokrajinski in vsedravnih kongres ta dogotek postranske važnosti. Stranka usmerja vse svoje sile k čimvečji notranji enotnosti ter v tem trenutku misli predvsem nase. Danes ob 17. uri bo pokrajinski tajnik KD Bruno Longo govoril predstavnikom treh struk, Zaccagninjeve, dorotejske in sredinske, ki se bodo zgrli v Palace hotelu. Osrednje vodstvo bo zastopal Corrado Belci, eden izmed poglavitnih zagovornikov politike strankneje tajnika.

Komunistična partija je v osrednjem glasilu poudarila svoje nasprotovanje predčasnim volitvam, federacije pa bodo zavzele svoje stališče kakor hitro bo o vladni krizi razpravljali in se izrekel tudi centralni komite. Vsekar so komunisti odločno nasproti predčasnim volitvam ter vladni krizi, ki grozi, da bo prekinila tečajno odnemanje gospodarske krize, ter pripominjajo, da je socialistični izziv naletel v družbi na gluha ušesa ter dosegel edinele to, da so socialisti v sedanjem trenutku glede tega vprašanja popolnoma osamljeni.

V Trzinu ustanovitev

4. prometnega področja

Danes ob 10. uri se bodo v Trzinu sestali zastopniki šestih občin s

Tržaškega ter štirindvajsetih občin z Goriškega, da bi ustanovili odbor, ki bi upravljal četrti prometno področje v deželi.

O tem vprašanju so razpravljali v četrtki zvečer na pokrajinskem tajništvu Krščanske demokracije. Na sestanku, ki ga je vodil pokrajinski tajnik Longo, so nadalje razpravljali o vprašanju javnih prevozov v pokrajini ter s tem v zvezi ocenili stanje, ki je nastalo pri avtobusnem podjetju Ribi. Pokrajinsko vodstvo KD se zavzema, da bi prišlo čimprej do ustanovitve medobčinskega avtobusnega konzorcija. V ta namen so sestavili posebno komisijo, ki bo preučila vse možnosti za usrešitev tega konzorcija.

● Avstrijski konzul v Trstu dr. Heinrich Blechner je bil včeraj jutraj na poslovilnem obisku pri županu De Simoneju. Blechner je bil premeščen na Dunaj, kjer bo član komisije za mednarodne stike in za kulturo pri avstrijski vladi.

● V goriški kinodvorani »Modernissimo« bodo jutri predvajali dokumentarni film režiserja Vittoria Schiraldi »Lettere dal fronte«. Gre za zanimiv film, ki obravnava obdobje, ko je bil v Italiji na oblasti fašizem. S pomočjo odlomkov tedanjih filmov »Luca« in pričevanj italijanskih vojakov, nam režiser poda v realni luči grozote fašizma.

HVALEVREDNA POBUDA NEKATERIH GORIŠKIH SKUPIN

Folklorno-glasbena prireditev da bi rešili dve mladi življenji

Paolo Brotto in Licia Tulin potrebujeata denar, da bi šla na operacijo v Belgijo, kjer bi jima presadili ledvice

Folklorna skupina iz Sovodnja, ki bo v četrtki zvečer nastopila na folklorno-glasbeni prireditvi.

Življenji — dve — mladih — Paola Brotta iz Ločnika in Licie Tulin iz Corone di Moraro, sta v nevarnosti, da se bosta zaradi hudega obolenja na ledvica kmalu pretrgala. Paolo in Licia namreč že precej časa bolehtata zaradi disfunkcije ledvic, kar zahteva intenzivno zdravniško nego. Večkrat tudi ni ni dovolj, da se bolnemu človeku zagotovijo življenje. Sodobna medicina pa je šla dlje, saj so prav v zadnjih letih z uspehom uvedli novo medicinsko terapijo: presaditev. Bolezni, ki je doletela Paola Brotta in Licio Tulin, zahteva presaditev ledvic. Operacija, ki bi jo morala opraviti posebna kirurška ekipa v Belgiji, je zelo draga, toliko draga, da bi družini obeh mladincev ne mogla plačati. Pred nekaj meseci so zasebniki začeli akcijo za nabiranje sredstev, ki bi Brottu in Tulinovi

omogočila, da bi lahko šla na operacijo v Belgijo. Denarja pa doslej še ni dovolj.

Dogodek, ki je pretresel vso goriško javnost, je te dni povzročil, da so se nekatere folklorne in dramske skupine, pevski zbori ter nekateri posamezniki odločili, da bodo prihodnji teden pripravili v veliki dvorani goriškega telovadnega združenja UGG glasbeno — folklorno prireditev. Vse izkupiček te prireditve bodo dali družinam Brotto in Tulin za operacijo njunih otrok.

Na tem večeru, ki bo v četrtki, 15. januarja, s pričetkom ob 21. uri, bodo nastopile štiri folklorne skupine, in sicer iz Sovodnja, Koprivnega, Ločnika in iz Gorice, dramska skupina iz Moše, rokohitrice Kram, kvartet »Stella polare«, oktet iz Krminja, pevski zbor »Monte Santo« iz Gorice ter humoristi Riccardo Canali. Spored bo napovedoval Ubaldo Agati. Naj k temu dodamo, da je goriški slikar Moreau daroval v ta namen eno svojih del.

Tržaški policisti prevozijo 500 km dnevno

Agenti cestne policije v Trzinu so v lanskem letu opravili precejšnje delo. V letu 1975 so namreč opravili 306 posegov pri pravilnosti prometnih nesrečah (v letu 1974 tržaška cestna policija opravila 305 posegov). Prometne nesreče so na tržaškem povzročile 10 smrtnih žrtev, predelansko leto jih je bilo 16, 150 oseb je bilo hudo ranjenih, v bolnišnici pa so zaradi poškodb, pri prometnih nesrečah sprejeli 223 oseb. Nesreč, pri katerih niso osebe utrpeli poškodb, je bilo 140, to je 9 več kakor leta 1974.

Kot je tudi v drugih krajih običaj, agenti tržaške cestne policije so največ dela na cestah opravili med polnoletnimi meseci, saj je po tržaškem krožilo veliko število avtomobilistov, ki so bili namenjeni v razna obmorska turistična središča. Največ posegov zaradi prometnih nesreč so opravili julija (35) in avgusta (32).

V Trzinu službuje trenutno 13 agentov, katere vodi brigadirja Valentino Soprano in Mario Costantini. Tržaški policisti razpolagajo s štirimi avtomobili in z dvema motorjema. Izračunali so, da prevozi vsak dan okoli 500 kilometrov.

Urniki mejnih prehodov druge kategorije

Poveljstvo obmejne policije nam je posredovalo urnik mejnih prehodov druge kategorije za mesec januar:

Mirnik: od 7. do 18.30.
Jenkov: od 6.30 do 19. ure (ob nedeljah od 6.30 do 20. ure).
Plesivo: od 7. do 19. ure (ob nedeljah od 7. do 20. ure).
Vipolže: od 6.15 do 19. ure (ob nedeljah od 6.15 do 20. ure).
Števerjan: od 6.15 do 19. ure (ob

Primorskemu ljudstvu je klerikalizem tuj pojav

Okrožnica apostolskega administratorja Jenka iz Kopra, ki jo je lanskega novembra poslal župnikom in v kateri je govor o vzgojnih nalogah staršev, je bila predmet razprave na skupni seji koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med družbo in verskimi skupnostmi pri občinski konferenci SZDL, komisije za verska vprašanja pri Skupščini občine Nova Gorica, vodilnih predstavnikov družbeno — političnih organizacij ter izvršnega sveta občine Nova Gorica.

Na sestanku so ugotovili, da skuša škof Jenko z ločevanjem državljanov v verne in neverne oživitviti tisti klerikalizem, ki je toliko gorja že prinesel slovenskemu narodu in še prav posebej med narodnoosvobodilnim bojem. Opozorili so na to, da je klerikalizem tuj primorskemu človeku in da se tudi duhovnikom upira poskus presajanja klerikalizma na primorska tla.

Zaradi izkoriščanja verskih čustev v politične namene ni bil tako silno krvav samo naš narodnoosvobodilni boj, ampak je ustvarjal

strašne človeške in družbene tragedije tudi v svetu, denimo, na Irskem in že marsikje drugje.

Na sestanku so si bili edini v tem, da ni zgolj naključje, če klerikalizem dviga glavo prav v času povečane sovražne dejavnosti komunističnih, ustaških in drugih sovražnikov samoupravnih in neustrežne Jugoslavije in da so na dani prizadevanja nepomirljivih nasprotnikov Jugoslavije v cerkvenih vrstah, da se pridružijo tistim, ki bi radi škodovali trdnosti in ugledu Jugoslavije.

Socialistična zveza in vse družbene sile pri tem poudarjajo, kako jugoslovanski socializem z ustavo jamči vsem veroizpovedim pravico do vsakega udeleževanja in da se strpnost novogoriške skupnosti do tega vprašanja kaže z razpravo o odobritvi lokacije za gradnjo cerkve.

Ko so analizirali škofskovo pastirsko pismo ter obsejal poskus delitve mladine med verno in neverno (»Povej mi, s kom hoš, in ti bom povedal, kdo si.«) je zapisal škof z namenom, da bi se verna mladina združila ter nastopala proti družbeni ureditvi, so poudarili tradicionalno zamudnost nekaterih slovenskih cerkvenih dostojanstvenikov v odnosu do družbenih tokov doma in v svetu ter pri tem ugotovili, da je prav jugoslovanska ureditev odnosov z veroizpovedmi dobila visoko priznanje v svetu, med drugim tudi v tistih južnoameriških visokih cerkvenih krogih, ki se na strani ljudstva borijo za pravičnejše družbene odnose.

Mimogrede je bil govor tudi o pisaniju Katoliškega glasa, nepomembnega lističa — kot so dejali — ki je poln sovražstva do jugoslovanske družbene ureditve. Z napadanjem proti SFRJ se je pridružil vsem tistim nazadnjaškim silam, ki jim je trn v peti prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, potrjeno in okrepjeno s podpisom v Osimu, ter utrjevanje mira in sodelovanja v tem delu sveta.

OBČINA SOVODNJE obvešča dijakke srednje šole, ki bivajo v občini, da sprejemajo na županstvu do 14. januarja prošnje za šolske podpore.

Kino

Gorica

VERDI 17.15—22.00 »Baby sitter«, M. Schneider in R. Pozzetto. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

CORSO 16.30—22.00 »Detective Harper, acca alla gola«, P. Newman in J. Woodard. Barvni film.

MODERNISSIMO 16.00—22.00 »Lettere dal fronte«. Dokumentarni film.

CENTRALE 16.30—21.30 »Porgi l'altra guancia«, Barvni film. Igrata Bud Spencer in Terence Hill.

VITTORIA 17.00—22.00 »Una vita bruciata«, S. Lone in R. Vadim. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

Trzin

EXCELSIOR 16.00—22.00 »Breve incontro«, S. Loren in R. Burton. Barvni film.

PRINCIPE 17.30—22.00 »L'isola sul tetto del mondo«, Barvni film.

Nova Gorica

SOCA »Ljubim svojo ženo«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

VOBODA »Mafija v borbi z inspektorjem Tibson«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE »Amarcord (spominjam se)«, ameriško-italijanski barvni film ob 19.30.

OBČNI ZBOR VZPI-ANPI V ŠTEVERJANU

Tesno sodelovanje bivših borcev z domačim prosvetnim društvom

Glavno poročilo je podal sekcijski tajnik Zorko Maraz

Slovenske sekcije borčevskih organizacij imajo v teh dneh svoje občne zbore kot pripravo za pokrajinski kongres na katerega bo vsaka sekcija poslala svoje delegate. V četrtki zvečer so občni zbor pripravili bivši borci v Števerjanu, ki so se za to priložnost zbrali v prostorih prosvetnega društva »Brški gric« na Valerici.

Tajnik sekcije Zorko Maraz je v svojem poročilu ocenil sekcijko delovanje v zadnjem letu in pri tem ugotovil, da je bilo precej storjenega. Poudaril je sodelovanje številnih bivših borcev z domačim prosvetnim društvom »Brški gric«, kar je značilno skoraj za vse slovenske sekcije VZPI na Goriškem. Le tako, je naglasil Maraz, s skupnimi močmi, premagujemo ovire, ki bi jih vsaka organizacija posebej ne zmogla. Glede delovanja v preteklem letu je omenil množično prisotnost številnih članov na vseh proslavah ob 30-letnici osvoboditve, prisotnosti so bili tudi ob odkritju spomenikov v Podgori ter v Zdravščini.

Zorko Maraz se je dotaknil tudi sedanjega političnega stanja v Italiji ter omenil splošno krizo, ki se je v zadnjih letih pojavila v državi. Vedno v zvezi s političnim položajem je števerjanski tajnik sekcije VZPI pozval spoznanje med Italijo in Jugoslavijo o dokončni ureditvi meje.

Govornik je nato načel nekatera vprašanja, ki zanimajo domačine. Omenil je, da je občina pred kratkim pobelila in uredila vaški spomenik padlim v NOB. Ob zaključku je dejal, da si bo sekcija v novem

letu prizadevala, da bi dobila več novih članov. Na četrtkovnem zboru je bil dan predlog, da bi letos pripravili partijski izlet na Gorenjsko.

Podpredsednik pokrajinskega odbora VZPI Ladi Dornik je prisotne seznanil s plodnim delovanjem vseh slovenskih sekcij na Goriškem. Omenil je poudaril važno mesto VZPI-ANPI v današnji italijanski stvarnosti. Odgovorila za slovenske sekcije VZPI na Goriškem Avgust Lenardič je nato predlagal, da bi februarja pripravili skupno večerjo za vse člane slovenskih sekcij.

Občni zbor v Števerjanu so zaključili z izvolitvijo novega odbora ter z imenovanjem delegatov za pokrajinski kongres.

Včeraj — danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Elena Gasparin, Marco Buiani, Diego Lorenzutti, Adriana Bertagnoli, Eric Godeas, Fabrizio Gallon.

SMRTI: 88-letna upokojenka Giovanna Cargnel vd. Stabon, 54-letni bolnik Luka Hodorovič, 72-letna gospodinja Olga Conelli vd. Coccenias.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna Sant'Antonio, Ul. Romana, tel. 40-497.

Folklorna skupina »Tine Rožanc« iz Ljubljane.

almira
modne pletenine

RADOVLJICA NOVA GORICA YUGOSLAVIA

Vam nudi v svoji industrijski sodobno urejeni prodajalni na Leninovi ulici širok asortma

- modne ženske pletenine, jersey obleke, kostime in krila
- modne moške pletenine
- modne otroške pletenine

Velika izbira izdelkov v kvalitetnih materialih, širokem asortmaju barv in velikosti ter za vsako priliko

OB DVEH MEDNARODNIH KONFERENCAH V PARIZU

Problemi sodobne družbe ki terjajo naglo rešitev

Vrzel med bogatimi in revnimi narašča - Pomoč bogatih upada - Vedno aktualnejše vprašanje ohranitve čistega okolja - Kaj v zvezi s tem menijo strokovnjaki

III. Posebna skupščina ZN, ki je bila posvečena razvoju in gospodarskemu sodelovanju, ter konferenca nevrščeni držav v Limi sta izbrali pot sodelovanja. Tretji svet, ki se zaveda svoje rastoče politične teže, saj predstavlja dve tretjini članic OZN, je jasno obožoval industrijske države, zlasti ZDA, da so svoje gospodarstvo zgradile na sistematičnem gospodarskem izkoriščanju revnih držav. Opozoril je tudi, da je naš planet medsebojno odvisen: bogate države potrebujejo surovine, s katerimi razpolagajo države v razvoju, slednje pa brez tehnologije industrijskih držav ne morejo nikamor.

Tretji svet, da bi ne prišel do težkega navzkrižnega sočuenja z ZDA, Evropo in Japonsko, zahteva spremembo sedanjega svetovnega gospodarskega sistema in pravičnejšo razdelitev dobrin. Temu nekatere ugovarjajo, da je »torta« premajhna, da bi jo lahko delili z drugimi. Tretji svet neče čakati in zahteva nove gospodarske sporazume, ki naj uskladijo cene surovin z industrijskimi izdelki, da jim industrijske države namenijo 0,7 odstotka bruto narodnega dohodka, zahtevajo večjo besedo v Mednarodnem denarnem skladu in predvsem spremembo delovanja večmedsebojne družbe, ki naj bi upoštevala realne potrebe industrijskih napredka držav v razvoju.

Petrolej je v glavnem v rokah tretjega sveta in s tem je treba računati, ker nobena surovina ne bi tako prizadela Zapada, kot to, če bi petrolej vedno težje prihajal državam potrošnicam. Niti boksit iz katerega pridobivamo aluminij, ne baker, ne kositer in toliko drugega ne bi tako občutno prizadelo industrijske države, kot pa prav pomankanje nafte. Zapad se vedno bolj zaveda, da je tretji svet hočeš nečeš tudi svet arabskih držav in petroleja.

Gap ali vrzel med bogatimi in deželami v razvoju, zlasti se z najbolj revnimi, postaja vsak dan večja. Po statističnih podatkih iz Japonske (672 milijonov prebivalcev) letni bruto proizvod v vrednosti 2500 milijard dolarjev, kar da 3720 dolarjev na prebivalca ali približno dva in pol milijona lir; Vzhod — socialistične države — z 1 milijardo in 187 milijonov prebivalcev pa lahko zagotovijo 580 dolarjev letno na glavo. Naftni tretji svet z 290 milijoni ljudi ustvarja letni dohodek na prebivalca v višini 470 dolarjev, ostale države tretjega sveta z največjim številom prebivalstva — 1 milijardo 680 milijonov — premore le 320 dolarjev letnega dohodka na prebivalca. Nekaj politik je s tem v zvezi dejali, da je naša Zemlja podobna dolgemu vlakcu z dvema natrpanima salonskima vagonoma, katerih potniki uživajo največji komfort, tema pa sledi neverjetno dolga vrsta z ljudmi prenatrpanih živinskih vagonov.

Ze omenjene večnacionalne družbe razpolagajo s takšno močjo, da ogrožajo že suverenost držav, v katerih delujejo. Upravičeno jim očitajo vmešavanje v notranje zadeve držav, brezobzirno špekulacijo z valutami in surovinami, davčnimi utajami, korupcijo, s poskusi monopoliziranja ključnih gospodarskih sektorjev itn. Če se bodo napovedi uresničile, proti koncu tega stoletja bo kakih 200 multinacionalnih kolosov zagospodarilo na svetu. O teh družbah bi bilo potrebno povedati kaj več, kar pa nam omejen prostor ne dopušča.

Do danes je svet še vedno razdeljen na bogate in revne narode, razlika med njimi bi se morala manjšati. Dogaja pa se prav nasprotno. V zadnjih štirih letih se je dohodek na prebivalca več kot milijarde ljudi, ki živijo v tridesetih najbolj siromašnih državah, še zmanjšal. Na drugi strani pa so industrializirane države obdržale svoj

standard. To pomeni, da se je milijarda ljudi bogatih držav vsako leto polastila večje količine dobrin in da je večina revnih prešla toliko manj.

Pomoč, ki so jo bogate države nudili državam v razvoju v višini 0,52 odstotka narodnega proizvoda v letu 1960, je padla danes na 0,32 odstotka. Te dežele so posebno zaskrbljene zaradi znatnega poslabšanja njihovega »trade drifta«, trgovskih tokov, ki se tečejo količine blaga, ki ga lahko kupijo v tujini z izkupičkom od izvoza. Ta »trade drift« pomeni, da se dobrih revnih držav stekajo v bogate po neugodnih pogojih. Računa se, da bodo industrializirane države zaslužile več kot sedem in pol milijard dolarjev s siromašnimi državami, katerih trgovinski deficit znaša že danes več kot 25 tisoč milijard lir. No, in prav v tem so razlogi, zaradi katerih države v razvoju zahtevajo »novo mednarodno gospodarsko ureditve«.

Bodo uspele? Alžirija je že leta 1973 sklicala konferenco o surovinah in razvojnih zahtevah revnih držav. Ta pobuda je imela za posledico mednarodne konference v Afriki, Aziji in Južni Ameriki. Skupščina ZN o razvoju septembra lani je dala precej upanja, saj je tretjemu svetu uspelo, da ga Zapad posluša. Posluša pa iz naslednjih razlogov: dejstvo, da države proizvajalke nafte (OPEC) — najbogatejši člani tretjega sveta — lahko diktirajo ceno petroleja. Temu se lahko pridružijo še drugi proizvodi. OPEC in IBA (Mednarodno boksitno združenje) sta pripravljena, da prav tako odločno spremenita razmerje gospodarskih sil, kot je to storila industrijska revolucija.

Drugi činitelj v korist tretjega sveta je, da so najbolj razvite države priznale načelo medsebojne odvisnosti držav; druge, četudi z rezervno, so izrazile pripravljenost prispevati k ustvaritvi novega gospodarskega sistema. Nič manj vspodbudno ni priporočilo ZN, naj se razlika med bogatimi in revnimi do leta 2000 zniža za polovico, kar naj bi dosegli s 50-odstotno podražitvijo kmetijskih pridelkov in 100-odstotno podražitvijo nekaterih rudnin glede na cene iz leta 1970. Priporoka se tudi povečanje izvoza iz revnih držav, znižanje odvisnosti glede manufakturnih izdelkov in povečanje varčevanja. Uresničitev teh priporočil bi imelo za posledico povečanje dohodka v revnih državah od 150 dolarjev na osebo v letu 1970 na 800 dolarjev leta 2000. Če bi se nadaljevalo po sedanji poti, bi leta 2000 letni dohodek na prebivalca ne dosegel 500 dolarjev. Revni svet je prepričan, da vsaka sprememba pomeni zboljšanje sedanjega stanja.

Problem zastrupljanja narave postaja vsak dan bolj pereč. Onesnaževanje okolja je v desetih letih preraslo v zdravstveni problem. Morja so onesnažena, zrak in jezero zastrupljena, živalske vrste uničene. To in še toliko drugega predstavlja veliko nevarnost za človeški rod. Rešitev tega problema ni v odpravi tovarn in strojev, kot bi hoteli neoluditi. (Ljudi so bili angleški delavci, ki so konec 18. in v začetku 19. st. uničevali stroje, češ da so ti krivi za nezaposlenost. Ime so dobili po delavcu Ludu, ki je prvi razbil stroj za pletenje nogavic). Moderni napredek še ni sposoben, da bi pravočasno zaustavil nepremišljeno zlorabo narave. Okuženje Rena, je bil povod, da je ministrski odbor Evropskega sveta že leta 1969 opozoril vlade članice, naj poskušajo z zmanjšanjem okuževanja voda in zaščito morske favne in flore. Iste-ga leta je dr. Georges Housias, član skupščine Evropskega sveta, predložil dokumentarno poročilo o pomankljivi evropski zakonodaji za varstvo voda, zlasti za tiste tekoče vode, ki tečejo skozi dve ali več držav. Leta 1971 je isti svet zah-

teval od vlad ukrepe, ki naj zaščitijo obale, ker je onesnažena voda že prizadela narodno zdravje.

Mednarodna konferenca o vodah v Palermu (1973) je opozorila svet, da četudi voda pokriva sedem desetlin zemeljske površine, je le 1 odst. celotne količine voda, sladka voda in še ta je slabo porazdeljena in zato okuževanje in potratu vode resno ogrožata vsako obliko življenja. Predstojnik ameriškega ekološkega sveta David Rall pravi, da postopno zastrupljanje zraka in vode z majhnimi količinami kemičnih spojin sodi med najpogostejše nevarnosti za zdravje sodobnega človeka. Vlado odbor za ozračje in okolje je sklenil, da bo pregledal škodljivost 15.000 znanih kemičnih izdelkov, kar bo stalo okoli tri milijarde dolarjev, in opozoril, da bo vsako odlašanje pregleda še bolj povečalo nevarnost raznih obolenj. Doslej ni skotilo ničesar preučeval morebitne škodljivosti proizvodov kemične industrije, čeprav se vsako leto pojavi na tržišču okoli petsto novih. Znan je primer vinilklorida, ki neposredno povzroča rak pri delavcih, izpostavljenih v.t.

(Nadaljevanje na 8. strani)

STARI «LOVEČ NA VOJNE ZLOČINCE» JE RAZOČARAN

Je inž. Wiesenthal zares «vrgel puško v koruzo»?

Izgovarja se na leta in utrujenost, toda njegov sklep sledi polemiki s Kreiskim ter najnovejši sodni obravnavi proti esesovcu

Nagajivka

(Foto J. F.)

DUNAJ, 9. — Nedolgo tega smo govorili o sporu med dunajskim »lovcem na nacistične« inž. Simon Wiesenthalom in kanclerjem Brunom Kreiskim v zvezi s tem, ker je inž. Wiesenthal obtožil šefa svobodnjaške stranke Petera, da je bil esesovski morilec v zasledenem delu Sovjetske zveze, Kreisky pa je Wiesenthalu vrnil odtok, češ da je bil tudi Simon Wiesenthal esesovski kolaboracionist. Grozil je že škandal pred sodiščem, vendar se je zaveval utišala, ker je Wiesenthal umaknil tožbo proti Kreiskemu. Kreisky pa je prediskal svojo obtožbo. Sedaj prihaja v zvezi s tem nova vest. Pogumni »lovca na nacistične«, ki je sam prebil dolgo časa v nacističnih taboriščih in izgubil v njihovih krematorijskih pečeh več desetletij svojih ožjih in daljnih sorodnikov, namerava prenehati s svojo dejavnostjo, s svojim lovom na nacistične razmere so ga gleda tega povsem razočarali, saj avstrijska sodišča nacistične zločince opravečajo, tako da eže delo popolnoma zmanj.

Wiesenthal, ki je danes star 67 let, pa je kljub svojem razočaranju dodal, da bo svoje »središče za judovsko dokumentacijo« na Dunaju vendarle ohranil in da bo lov na nacistične zločince nadaljeval, toda ne več na ozemlju Avstrije, pač pa v Zahodni Nemčiji, v Združenih državah in drugod po svetu, kamor so se nacistični zločinci umaknili.

Sklep, od katerega je prišel inž. Simon Wiesenthal, je pravzaprav posledica njegovega razočaranja nad obnašanjem avstrijskih in tudi drugih oblasti do bivših nacističnih zločincev, povod za njegov najnovejši sklep pa je zadnja oprositev pred dunajskim sodiščem, oprositev nacističnega zločince, ki je bil obtožen pokola. Sodna obravnava, o kateri je govor, je bila pred mesecem dni in to je bil v zadnjih treh letih prvi in edini proces proti vojnemu zločincu v Avstriji. Šlo je za sodno obravnavo proti Johannu Goglu, bivšemu esesovskemu stražarju, ki se je »odlično obnesel« v koncentracijskem taborišču v Mauthausnu, v katerem je bil zaprt tudi inž. Simon Wiesenthal.

Samo ob sebi se razume, da so zadnji avstrijski dogodki le povod za Wiesenthalov sklep, kajti Wiesenthalovi prijatelji menijo, da je treba iskati vzroke za ta sklep tudi v najnovejši ostri polemiki, ki se je razvila med njim in Kreiskim, o čemer smo govorili v začetku. Avstrijski tednik »Profil« je v zvezi z najnovejšim Wiesenthalovim sklepom zapisal, da je človek na vojne zločince »za priložnost dunajsko središče za judovsko dokumentacijo«.

Wiesenthal je v telefonskem intervjuju povedal, da bo svoj center imel še vedno odprta vsa leta dni, toda ne več na starem, na dosedanjem sedežu, pač pa na nekje drugje. Hkrati je Wiesenthal tudi rekel, da namerava počasi skriti svojo dejavnost. Mož je ta svoj sklep utemeljil s svojimi 67 leti starosti, ko človek ne more več delati daljnoročnih načrtov, kot je dobesedno rekel, toda drugi menijo, da ga je k temu bolj priložnostno razočaranje kot pa leta, pač pa je tudi res, da ga je spor s Kreiskim duševno tako pobil, da je to negativno vplivalo na vse njegovo zdravstveno stanje.

CIA se zanima za kitajsko nafto

Ameriška obveščevalna služba »Central Intelligence Agency« veliko bolj znana pod kratkico CIA, se ne ukvarja le z vohunstvom v tujini ter z vohiljanjem za ameriški državljani, ki niso preveč pokorni vsakokratni po navadi na zadnjiški politiki Bele hiše ali raje Pentagona, z atentati na državnike ter s pripravi državnih udarov, pač pa dela tudi strokovne študije. Med temi je na primer tudi študija o tem, kolikšno je petrolejsko bogastvo Kitajske in koliko bo mogla Kitajska v bližnji bodočnosti vplivati na svetovno tržišče s svojim izvozom nafte. Ameriška CIA se je začela s tem vprašanjem ukvarjati zaradi tega, ker se je LR Kitajska v razmeroma kratkem času povzpela med pomembne izvoznike nafte, še bolj pa med pomembne petrolejske sile na svetu nasploh. CIA tako; v začetku študije ugotavlja, da se petrolejskim državam ni bati, da bi jim Kitajska mogla škodovati s svojim naglim prodiranjem na svetovno petrolejsko tržišče. Strokovnjaki vohunsk službe CIA so menja, da ima Kitajska na razpolago zares velikanske zaloge »črnega zlata«, prav tako je gotovo, da se je črpanje nafte na Kitajskem naglo povečalo in se bo še bolj pospešilo kot doslej, toda hkrati je Kitajska iz dneva v dan vedno večji potrošnik nafte oziroma njenih derivatov in po količini že četrti energetski potrošnik na svetu. Ker je znano, da je mehanizacija na Kitajskem še vedno šibka, ker je tudi znano, da je motorizacija v deželi sele v povojih, se čudno zdi, da more biti Kitajska tolikšen potrošnik energije in nafte, pa čeprav je hkrati res, da šteje Kitajska 800 milijonov prebivalcev. Ne bomo razlagali o tem, koliko ti računici CIA držijo, omejili se bomo na ugotovitve vohunsk službe CIA, ki pravi, da bo velika poraba nafte in njenih derivatov doma omejila kitajski izvoz »črnega zlata« v tujino vsaj za prihodnjih deset let.

Tudi v primeru — nadaljujejo strokovnjaki CIA — če bi se petrolejska industrija na Kitajskem dovolj razvijala, bi mogla Kitajska čez deset let izvoziti le desetino nafte, kolikor je izvozijo danes države članice OPEC. To pa »je razmeroma malo od tega, kar se je o Kitajski kot izvozniku nafte govorilo, saj so nekatere tuje študije poudarjale, da so kitajske zaloge nafte večje kot vse petrolejske zaloge Srednjega vzhoda«.

CIA je svoji študiji dala naslednji naslov: »China: energy balance projections«, v tej študiji bomo še, da je Kitajska začela »občutno« izvažati nafto šele leta 1973. Kot je razumljivo, je šla največja količina kitajske nafte v sosedno Japonsko, toda tudi Združene države, ki so največji uvoznik nafte na svetu, so uvažale in še uvažajo kitajsko nafto. Kaže, da se Kitajska že pripravlja, da bo svoj izvoz nafte do 1980. povečala do enega milijona sodov na dan. Strokovnjaki CIA menijo, da je to težko dosegljiv načrt, če ne celo nemogoč in to iz treh osnovnih razlogov.

Predvsem se ugotavlja, da na Kitajskem v zadnjih letih upada količina nakopane premoga, ki je osnovni energetski vir v deželi. Ker je premoga vedno manj, je logično, da ga bo pri vedno večji porabi energije morala zamenjati nafta. Drugi moment, ki ga ne smemo zanemariti, pravijo strokovnjaki CIA, je dejstvo, da se je Kitajska v zadnjem času kar poglajala v mehanizacijo kmetijstva, kjer beleži velike rezultate. Toda tudi ta napredek je odvisen od čedalje večje porabe nafte oziroma njenih derivatov. Končno ne smemo pozabiti na industrijski razvoj v deželi. Kitajska sicer gradi nekaj večjih industrijskih obratov. Toda značilnost njenega industrijskega razvoja so majhni industrijski obrati, s katerimi je čedalje pogostejše posejanje dežela.

Strokovnjaki CIA svojo študijo zaključujejo s sklepom, da bi kitajski napori za preveč naglo in preveč veliko izvažanje nafte imeli negativno posledico, ki bi se kazala tudi v upočasnitvi industrijskega razvoja v deželi. O Kitajski kot potencialnem izvozniku nafte smo pisali pred nedavnim, danes smo povzeli še nekaj podatkov iz študije ameriške obveščevalne službe, ker nam ti podatki posredno potrjujejo, da smo pisali pred nedavnim, da je namreč Kitajska zares potencialni izvoznik nafte in to velik izvoznik ali vsaj velik producent. To pa pomeni, da v primeru če bi Kitajska ne izvažala nafte bi je imela dovolj doma za lastne potrebe, iz česar izhaja, da je 800 milijonov ljudi vsaj za določeno dobo preskrbljenosti s osnovnimi energetskimi viri. In to v tako problematični delitvi bogastev na svetu ni majhna stvar.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dan je posebno primeren za izvedbo starega načrta. Srečanje z lepim in prijetnim zaključkom.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V svojem delu boste več dosegli z razumevanjem in ljubeznivostjo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Za dosego uspeha, ki si ga želiš, da je dobesedno rekel, toda drugi menijo, da ga je k temu bolj priložnostno razočaranje kot pa leta, pač pa je tudi res, da ga je spor s Kreiskim duševno tako pobil, da je to negativno vplivalo na vse njegovo zdravstveno stanje.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dan je posebno primeren za izvedbo starega načrta. Srečanje z lepim in prijetnim zaključkom.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V svojem delu boste več dosegli z razumevanjem in ljubeznivostjo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Za dosego uspeha, ki si ga želiš, da je dobesedno rekel, toda drugi menijo, da ga je k temu bolj priložnostno razočaranje kot pa leta, pač pa je tudi res, da ga je spor s Kreiskim duševno tako pobil, da je to negativno vplivalo na vse njegovo zdravstveno stanje.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne boste se mogli izogniti spreminjanju svojih načrtov. S svojo željo po večji neodvisnosti, povzročate trpljenje neki osebi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Samo če boste diplomatični, vam bo uspelo uresničiti svoje načrte. Zadovoljstvo za vse, ki ljubijo glasbo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Preden sprejmete neke ukrepe, premislite vse še enkrat. Srečne ure v družbi prijateljev.

SKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Dobro bi bilo, da se otrešete nekatere nevrščene dolžnosti. Zanimivo srečanje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) V poslu se odločite za pot, ki ni nalažja. Ogibajte se prevelike čustvenosti.

KOZOROŽ (od 21.12. do 20.1.) Lotite se čimprej dela za uresničitev neke izvršne zamisli. Custvena odločitev vas bo pripeljala do sreče.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Izboljšajte način svojega poslovnega delovanja. Prijetna sprememba v čustvenih načrtih.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Rešite boste morali nekaj važnih poldnevni vprašanj. Moralno ravnanje vam bo pomagalo premagati neki spor.

RADIO VELEIZIJA

SOBOTA, 10. JANUARJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: SODOBNA KUBA
- 12.55 Komični filmi: Nore glave in Koza Penelopa
- 13.30 DNEVNIK
- 14.00 Odprta šola — Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
- 17.00 DNEVNIK in Izžrebanje loterije
- 17.15 Program za najmlajše: Polna pest nečesa
- 17.40 Program za mladino: Kitara in jagot
- 18.30 Poljudna znanost: LENINGRAD
- Danes se z drugim nadaljevanjem zaključijo oddaja, ki jo je italijanska TV posvetila Leningradu. V današnjem nadaljevanju bodo prikazani zgodovinski dogodki, ki so se zgodili v tem mestu. V mislih imamo začetek oktobrske revolucije 1917, ki je likvidirala z rusko carsko dinastijo Romanovih in potem razširila revolucijo po vsej deželi. Nato bo govor o devetsto dneh, kolikor so imeli nacisti obkoljeno mesto, ki je v odporu proti tujcu žrtvovalo 600.000 življenj in bilo zaradi tega nagrajeno z najvišjim sovjetskim priznanjem, z Leninovim redom
- 18.55 Il terzo tempo di Giacomo Balla: 1 ritratti inediti
- 19.20 Nabožna oddaja
- Kronike dela in ekonomije ter Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 (DI NUOVO) TANTE SCUSE
- Glasbeni govorni program s Sandro Mondaini in Raimondom Vianellom.
- Program bo tokrat poudaril vsem dosedanjim z nastopi dveh glavnih likov, ansamblom Ricchi e Poveri, kot poseben gost pa pride tokrat na vrsto znani italijanski popevkar Nicola di Bari. Glavna tema današnje oddaje oziroma posameznih prizorov bosta nogomet in pa vloga mestnega stražarja. Sandra Mondaini pa bo po ponovno preizkusila tudi kot plesalka
- 21.50 Od A do Z: dogodek, kako in zakaj
- 22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 12.55 ZIMSKI SPORT
- Tekme za svetovni pokal v smuku, prenos iz Wengena v evroviziji
- 19.00 Tedenska športna oddaja Dribbling ter Športni dnevniki
- 20.00 Profili italijanskih glasbenikov: Salvatore Sciarino
- Simf. orkester rimske RAI bo pod vodstvom samega avtorja izvajal štiri krajše skladbe s sodelovanjem treh solistov
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Kdo, kje, kdaj: GIOVANNI SEGANTINI
- Giovanni Segantini je znan italijanski umetnik, živel je v letih 1858-1899 in so mu na deli vzhodov »slikar gora«
- 22.00 Detektivka «IL LAGO DELLE FATE»
- Družina, ki jo sestavljajo oče, mati in dva otroka, bo na pikniku v gozdu Rambouillet doživela čudno prigodo. Ko se je oče odpravil po vodo v bližnje jezero, je izginil. Z njim je izginil tudi sinček. Policija začne s preiskavo, kajti v tem jezeru je izginilo že več ljudi. Neki lovec pa je policiji »zauzpal«, da živijo v jezeru štiri čudovite vile, ki ugrabljajo moške. Komisar Paumier pa je strokovnjak za okultne vede in mu »zgodba« o štirih vilah ni prav nič smešna. Odpravi se na kraj, kjer je oče izginil s sinom in sreča tu mladega fotografa, ki fotografira. Ko je izvedel, kako se fotograf imenuje, je odkril tudi, da je na eni izmed fotografij mladega fotografa ženska, ki je prav tako izginila v jezeru. Mladi mož ne zna odgovoriti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 10.00 TV šola
- 12.55 SMUK ZA MOSKE, barvni prenos iz Wengena
- 16.00 Športna reportaža: Po poteh partizanske Jelovice
- 16.25 Po belih in črnih tipkah
- Peta oddaja z gornjim naslovom je v glavnem posvečena čudovitim skladbam Friderica Chopina.
- 17.00 LEBENSBOHN
- Francoska TV agencija je obdelala temo Lebensborn, ki prikazuje strašno resnico iz dobe, ko je v Nemčiji vladal nacist. Lebensborn so bili posebni domovi, kjer so izbrane nemške ženske oplojevali izbrani esesovci, da bi rodile kar se da plemenite čiste germanske otroke. S tem so praktično uresničevali Hitlerjevo idejo o ustvarjanju »čiste« rase, oziroma o ustvarjanju germanskega »nadčloveka«. Čeprav je od tedaj minilo že trideset let, spomin na to početje še niso zbledeli, posebno ker o tem zlu priča razmeroma visok odstotek bebecv, ki so zagledali luz sveta v domovih Lebensborn
- 18.05 Ozbork
- 18.25 DAVID COPPERFIELD
- 19.30 DNEVNIK
- 19.50 Tedenski zunanje politični komentar
- 20.00 KRANJC, TVOJA ZEMLJA NI ZDRAVA
- Evgen Jurič je napisal tekste za tri zabavne oddaje, v katerih se prepleta humor s hudomušno satiro na račun človeških slabosti. Prva med temi oddajami nosi naslov »Kranjc, tvoja zemlja ni zdrava« in govori o malomarnem odnosu do narave. Junaki zgodbe so ljudje, ki so izgubili stik z naravo, s tisto naravo, ki po njihovi malomarnosti postaja smetišče
- 20.35 MOZ OB VSAKEM CASU, film
- 22.30 DNEVNIK
- 22.45 Jazzovski orkester RTV Beograd

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 12.55 SMUK ZA MOSKE, prenos iz Wengena
- 19.30 Otrski kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 SENCE IZGINJAJA OPOLDNE, drugi del
- 21.30 Tretji svetovni mir, dokumentarna oddaja
- 22.20 Mozart: Koncert za klavir in orkester

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
- Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušamo spet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Paganinijeve skladbe; 19.10 Liki iz naše preteklosti; Anka Majer; 19.20 Glasbene diagonale; 19.40 Pevska revija; 20.00 Sport; 20.50 Radijski oder; 21.30 Tajna Vertove, prosvetitelj; 21.30 Popevke; 22.30 Glasba za lahko noč.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30
- Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Folklor; 10.00 Z nami je...; 10.15 Poje Steely Dan; 10.40 Glasbeni intermezzo; 10.45 Nasveti; 11.30 Saksofonist Gil Ventura; 12.00 in 13.00 Poročila po željah; 14.35 Ital. zbor; 15.00 Orkester V. Borghesi; 15.45 Solisti in orkestri; 16.05 Poje Marjetka Falk; 17.00 Primorska in njeni ljudje; 17.15 Ansambel The Georg Barnes Guilds; 18.00 Vročih 100 kV; 18.35 Zaporjmo in zaigramo; 19.00 Prenos RL; 19.30 Glasbeni weekend; 22.00 Glasba za izseljenke;

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00
- Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Glasba pripoveduje; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Sedem dni na radiu; 12.10 Glasba v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob bistrem potoku; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.45 »Vrtljak«; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Gremo v kino; 18.05 Pogovor s poslušalci; 18.15 Glasbeni omnibus; 19.40 Ansambel Mojmir Sepeta; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Radijski radar; 21.15 Za prijetno razvedrilo; 21.30 Oddaja za izseljenke;

Patronat KZ - INAC svetuje

Univerzitetni študenti in zdravstveno zavarovanje

Vpr.: »Sem univerzitetna študentka in z letošnjim šolskim letom sem prešla v »fiori - corso«, vendar upam, da bom doktorirala v teku letošnjega leta. Moj oče je redno vpisan kot neposredni obdelovalec in me ima v breme, tako da prejema zame tudi otroško doklado. Sedaj, ko nisem več redna študentka, bi rada zvedela, če imam še pravico do zdravstvene oskrbe, in v nasprotnem primeru me zanima, če bi se lahko vpisala v kmečko zavarovanje kot aktivna enota. Vrednost navajam, da kljub študijskim obveznostim večkrat pomagam pri delu na našem sicer majhnem posestvu, ker moj oče ni več tako pri močeh.«

N. D.

Zakonska določila jasno jamčijo, da ima vsak delavec (in to velja tudi za neposredne obdelovalce, ki so avtonomni delavci) v breme svoje otroke, dokler le-ti študirajo in ima torej zanje tudi pravico do družinske doklade. Vendar pravica do doklade in do zdravstvene oskrbe ne traja preko legalnega trajanja univerzitetnega študija. Na-

ša bralka se mora torej izbrisati kot enota v breme s 1. novembrom 1975. Če pa hoče uživati zdravstveno oskrbo, se mora vpisati v kmečko zavarovanje kot aktivna enota, vendar pod pogojem, da zares o bičajno opravlja kmečka dela in da je dovolj zmirjati za vpis še ene enote. V skladu z zakonom o SCJU 156 delovnih dni namesto prejšnjih 104.

Ker pravite, da je vaše posestvo majhno in je že vpisan oče, osebno dvomim, da preostaja dovolj terenov oziroma odgovarjajočih delovnih dni za vpis še ene enote. Vsekakor je treba to preračunati in preveriti ne podlagi katastrskih listin.

V primeru, da bi ne moglo sečti vpisa v kmečko zavarovanje, vam ne preostaja drugega, kot da napnete vse sile, da čimprej do študirate, kolikor pa bi medtem nujno potrebovali zdravstveno oskrbo ali bi bili potrebni zdravniške nege v bolnišnici, imate možnost, da plačate na delnem od-

LETNO ŽIGOSANJE ZDRAVSTVENIH KNJIŽIC

a) Neposredni obdelovalci: za kmetovalce, ki so vpisani kot aktivne enote v posebno upravljanje neposrednih obdelovalcev, ni potrebno, da obnovijo zdravstveno knjižico (CD 4), ker je le-ta veljavna za vse vpisane družinske članice, dokler ne nastopi kaka sprememba v zvezi z osebami, ki obdelujejo posestvo. Nasprotno pa kmečki upokojenci, ki uživajo starostno,

Deset res prazničnih dni

»Ruska zima« je največja in najbolj atraktivna turistično-kulturna prireditve Moskve — Največje znamenitosti ruske kulture in folklorne

MOSKVA, januarja — Zvoki stare ruske pesmi ob spremljavi harmonike na gumbce so se tako močno razlegli po slavnostno okrašenih dvorani, da je v ušesih kar zablelo. Nato je nastopila folklorna skupina mladih fantov v nacionalnih nošah, v čudovito izveznih rubahkah in škornjih do kolen, ter tako zaplesala, da se je vse treslo. Na oder sta zatem prišli dve mladi dekleti v mini krilih z ogromnimi pentljama v lasih in potem so spet zapeli na spet zaplesali in tako naprej celo uro.

Slovesnost je dosegla vrhunec po koncertu, ko so po srebrni z najbolj priljubljenimi ruski specialitetami, kar viarjem, lososom, črnim kruhom in »blinje«, ki predstavljajo krono ruskih dobrot. To so nekakšne majhne, vendar zaradi kvasa zamešane, pice, ki jih namočijo s kislo smetano in po njej potrosijo še kaviar. To pa je seveda treba obvezno zaliti z vodo, kajti vino za tukajšnje pojme sploh ni alkoholna pijača in pravzaprav tudi sodilo ne bi poleg. Resni obrabi tujih in domačih gostov so se šele zdaj nekako zmehčali in postali toplejši, dobrodonejši.

No in za zaključek se je lahko še vsakdo nekoliko popeljal z rusko trojko, to je s sanmi, v katere je vprežen troje konj, s čimer naj bi pričarali košček stare, idilne Moskve.

Takšna je bila uvodna slavnostna otvoritev »Ruske zime«, največje moskovske kulturne prireditve, letos trinajste po vrsti, ki traja od 25. decembra do 5. januarja. Otvoritev je bila v restavraciji »Zlati klasa« na stalnem razstavišču dosežkov narodnega gospodarstva na severnem obrobju Moskve.

Sicer pa je Ruska zima namenjena predvsem tujim turistom, ki se hočejo ob koncu leta poveseliti v Moskvi. Tako je bilo letos v teh desetih dneh v Moskvi kar 26 tisoč tujih turistov iz 34 držav, prodali pa so jim kar 45.000 vstopnic za razne kulturne prireditve. Tuji gosti so si lahko ogledali najboljše baletne in operne prireditve v Bolšoi teatru in kremeljski kongresni palači, obiskali koncertne prireditve, moskovski lutkovni teater in slaviti moskovski cirke.

Za Moskovčane pa takšna invazija tujcev ni ravno najbolj prijetna, saj ni moglo dobiti ne karte za teater, ne za koncert, ob koncu leta pa bi marsikdo rad obiskal kakšno znano prirediteljo. Ostane jim navsezadnje ogledovanje okrašenih novoletnih jelk po mestu, pa veselji vrtinčari po parkih in kajpak televizija, ki se je na letošnjo novoletno noč precej potrudila, da bi čim bolj razveselila svoje gledalce. Priredila je nekakšen koktajl virtuozov klasične glasbe in zvezd zabavnega odra, med katerimi je za hipec zasijal tudi naš Miki Jevremović.

Ruska zima se že po tradiciji začne z Labodjim jezerom, v katerem je odplešala belega in črnega laboda slovita, zdaj že 50-letna balerina Maja Plisecka, za katero napovedujejo, da se bo zaradi let že letos poslovila od odra, in da jo baje že čaka vodilno mesto v slaviti moskovski baletni šoli. V letošnji Ruski zimi se je pojavila še enkrat, in sicer v Ani Karenini — obakrat ob nadarjenem mladiku Aleksandru Godunovu. Videti plesati Majo, zlasti še čudovito kretanje njenih rok, še zmerom pomeni uživanje vrhunec baletne umetnosti.

In medtem ko ena zvezda že počasi ugaša, se je na moskovskem baletnem nebu že prižgala nova — komaj 19-letna Nadežda Pavlova, ki je prvi živi ožen v baletnih copatah. Nadežda je šele je seni prišla v Bolšoi teater, zaslovela pa je že v filmu »Sinja ptica« v sovjetsko-ameriški koprodukciji. V Ruski zimi je prvič nastopila v vlogi Maše, v Hrestastji in osvobodila gledalce s svojo iskričastostjo. Sicer pa se ti dni niso stopili tudi drugi baletniki svetovne slave, kot so Timofejeva, Bessmertnaja, Semnaja, Golikova, med moškimi pa Vasiljev, Liepa, Lavroski, Godejev.

Med opernimi predstavami predstavlja največje doživljaje še vedno Boris Godunov, poleg Kneza Igorja, Vojne in miru, Pikove dame in drugih. Tuje vedno znova in znova očara ter vzame sapo že sama scenška postavitev ruskih prizorov, še posebej množični prizori, ki so tako do pite izdelani, da se človeku za zdi, kot da se dejanje prav zares dogaja pred njimi. Da je verodostojnost čim večja, pridejo denimo v Don Kihotu ali v Borisu Godunovu kar s pravim konjem na oder, v Vojni in miru prav zares ustrelijo iz topa, v Godunovu priredijo na odru pravi pravcati vodomet, v Bahisarski fontani prav zares zažgejo hišo in tako dalje. In tako se pogosto zgodi, da ne kateri tuji, ki med predstavo tudi kar naprej fotografirajo, ne ploskajo toliko odličnemu pevcu ali balerini ampak bolj raznim vidnim efektom, na katere niso na vajeni. Med pevci so letos nastopili Arhipova, Obrazcova, Vederikov, Ognjčev in

drugi. Največje doživljaje koncertnih večerov pa je bil seveda nastop prve violine SZ Leonida Kogana. Med narodnimi ansambli pesmi in plesov se je med drugim predstavil tudi znani ansambel »Berjokzka«.

MARIJA FRANCESKIN

V parku Ismailovo so za goste pripravili pravi novoletni spored z dedkom Mrázom in Sneguljčico, komedi janti ter snežinkami. Vsekaror pa so najlepše utrinke odnesli s sabo vsi tisti, ki so obiskali staro mesto Suzdalj, kakšnih 200 km vzhodno od Moskve, ki je pravo pravično mesto starih, živopisnih in fresk. Tu so pričarali na prostem razne ruske običaje ponudili gostom kruh in sol in tu so se lahko turisti popejali po čudovitih brezovih in smrekovih gozdovih s trojčkami, medtem ko v Moskvi vozijo trojke le po parkih. Razne noveletne programe so za tuje goste pripravili tudi mnoga druga sovjetska mesta. V velikem sibirskem mestu Irkutsku so priredili mrazni strom prav tako izlete s trojčkami, plinik ob ognju v »ajgi, pa izlet k Bajkalskemu jezeru.

Nenavaden koncert so na predvečer novega leta priredili v armenski vasi Bzr Kar so članov izredno muzikalne družine Hačaturjan je zaigralo na različne instrumente, od 80-letnega deda, ki je pastir pa do najmanjšega vnuka Samuela.

V Moskvi se je praznično vzdušje še najbolj poznalo v trgovinah, saj so bile v teh dneh pred novim letom dobe sedno opustošene ter razen mleka in sira ni bilo mogoče ničesar več kupiti. Zmanjkalo je tudi šampanjca, ki ga je sicer vedno dovolj na voljo. Trgovine še največ izpraznijo ljudje iz velikih okoliških vasi Podmoskovja, ki pridejo pred prazniki v polno polno po nakupih. Dolge kace ljudi so se valile tudi pred deviznimi trgovinami Berjokzka, kjer so domačini tik pred iztekom leta hoteli zapraviti poslednje valute bone — po novem letu te možnosti namreč nimajo več.

Vsekaror pa je zdaj, ko so prazniki že mimo, v trgovinah videti dosti manj gneče in na oglasni deski pred Bolšoi teatrom ni več napisa

»Vstopnice niso naprodaj«. Zdaj se je spet moglo ziniti v to slavno hišo sovjetske kulture, ki letos praznuje 200-letnico. Ob tem pomembnem jubileju bo 23. januarja slavnostni začetek praznovanja z baletom Prokofjeva Romeo in Julija, ki ga bo prenašala barvna televizija ob sodelovanju zahodnonemške družbe Teleglob v več kot 112 držav sveta (toliko jih je prenos še odkupilo).

MARIJA FRANCESKIN

Pete gor ali dol

Težave sovjetskega Gosplana: upoštevanje želja potrošnikov zahteva temeljite spremembe v utrjenih metodah

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 7. jan. — Za takšno veliko deželo, kot je Sovjetska zveza, nastopijo nemajhne težave, če se ženska večina njene četrtilijarde prebivalcev čez noč odloči, da se spusti z visokih pet na nizke. Tako je namestnik predsednika državnega plana ZSSR Sokolov na nedavni tiskovni konferenci ponostavljeno razložil dileme, v katerih se znajde sovjetsko centralno planiranje ob soočanju s potrošniškim povpraševanjem.

Na rovaš industrije, ki proizvaja blago za široko porabo, je bilo te dni, ob pregledovanju rezultatov minule petletke, slišati največ kritičnih pripomb. Lahka industrija je na primer v minuli petletki letno obnovila 20 do 25 odstotkov tkanin, ter 55 do 70 odst. oblek in obutev, vendar pa vse to še ni bilo zadovoljujoče. Ministrstvu za lahko industrijo očitajo, da ne izpolnjuje plana po proizvodnji nekaterih vrst tkanin, obutev in trikotnih izdelkov, da nezadostno širi izbiro blaga in ne izboljšuje njegove kakovosti.

V proizvodnji blaga za široko porabo prihaja do precejšnjih nesorazmerij, saj določenega blaga izdelajo dosti več kot je po njem povpraševanja, vrste blaga, ki je prebivalstvu nujno, pa sploh ne izdelujejo. Se zlasti prepočasni pa se uveljavljajo kakovostni faktorji proizvodnje. Tisto blago, ki dobi državni peterokotni znak kvalitete, prihaja na tržišče v dokaj pičlih količinah. V prehranski industriji na primer predstavlja blago z znakom kvalitete komaj pol drugi odstotek celotne proizvodnje.

Srč problema je, kot poudarjajo, zlasti v lahki industriji, da se plan nezadostno prilagaja povpraševanju potrošnikov. Že pred leti so pozvali industrijo in trgovino, naj okrepi in izpopolnita medsebojne vezi, tako da bi trgovska naročila postala temelj za določanje proizvodnega obsega in izbire potrošniškega blaga. Podjetja bi torej morala v planu načrtovati in nato proizvajati tiste izdelke, ki jih potrošnik hoče kupiti, in ki jih naročajo trgovske organizacije.

Potemtakem bi bilo postavljanje plana na področju proizvodnje potrošniškega blaga postavljeno na glavo in ne bi potekalo več z vrha navzdol, ampak od spodaj navzgor. Ministrstvo lahke industrije ter ministrstvo za trgovino bi morala na temelju grobiščne prodaje obvestiti o potrošniških željah državnih plan, ki bi nato njune predloge upošteval pri postavljanju plana za prihodnje leto.

Prič so se s tem novim sistemom poskusili predati. Toda grobiščne seje so priredili prekasno, komaj decembra, tako da v ničemer niso mogli vplivati na že sestavljeni državni plan. Lani so po hiti in priredili seje od maja do avgusta, tako da je lahka industrija že oktobra posredovala državnemu planu ZSSR predloge o proizvodnji, ki so bili v skladu s trgovskimi naročili. Toda kljub temu tudi v planu proizvodnje potrošniškega blaga za leto 1975 ni prišlo do potrebnega ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem.

Tako kot že v minulih letih, tudi tokrat trgovina na primer ni hotela kupiti večjih količin volnenih plaščev in oblek, ampak je terjala povečano proizvodnjo teh izdelkov iz modnih sintetičnih tkanin ter umetnega krzna, namesto lakiranih škorenjcev pa je hotela obutev iz sintetičnega usnja, po kateri je večje povpraševanje. Državni plan teh želja ni upošteval, ampak je naročil nadaljnje povečanje histega blaga, ki že zdaj ni šlo v prodajo. Tekstilci bodo tako, za polnili trgovska skladišča z blagom v vrednosti nad 400 milijonov rubljev, ki ga trgovci sploh niso hoteli.

Razlog je, se opravičujejo v državnem planu, da potrebnih surovin za nove modne izdelke ni na voljo, in da potemtakem iz izdelkov tudi ni mogoče planirati. Podjetja lahke industrije so torej primorana predelovati tiste surovine, ki jim jih dodelijo, namesto da bi prišli željam trgovine. Kemična industrija ne izdeluje zadosti sintetičnih in umetnih niti za proizvodnjo modnih trikotnih tkanin, ki si jih potrošniki tako zelo želijo.

TIT DOBERSEK

»Krokodilov« novoletni intervju

»Moja želja za novo leto? Znebiti se te pošiljke...«

Krokodil, Moskva

Skesana papežinja

Zambijska vlada izpustila iz zapore voditeljico verske sekte Lumpa, zaradi katere je prišlo do male vojne

OD NAŠEGA DOPISNIKA V LUSAKI

LUSAKA, konec decembra — Konec leta je zambijska vlada storila dva ukrepa, nanašajoča se na verske ločine v državi. Izgnali so šest voditeljev jehovske sekte tujega rodu. Nekaj dni zatem so po 11 letih izpustili iz zapore »Lenšino« (kraljico) Alice Esther Mulengo, žensko, ki je pred dobrih desetletjem na čelu svoje ločine Lumpa, zakrivila smrt 700 ljudi.

Bilo je 22. avgusta 1953. V vasi Kasomo v okraju Chinšali, je zbolela 34-letna gospodinja Alice; onesvestila se je. Vaščani so mislili, da je umrla in začeli so pripravljati pogreb zanjo. Naslednje jutro pa je Alice prišla k sebi, vstala je in pohitela v bush (goščo). Sedla je pod neko drevo in odganjala vse, ki so se ji hoteli približati. A saj se tudi nihče ni upal v njeno bližino, kakaj vaščani so bili čedalje bolj prepričani, da je vstala od mrtvih.

Ko se je naposled vrnila v vas, je Alice začela razlagati, da je imela privid: trije nenavadni moški so ji dali navodila, kako naj ravna. Začela je poudarjati moštvene »svojestnosti« v rodnici vasi Kasomo. Na njih je pridigala zoper čarovanje, krajo, prešuštvo, obrekovanje, za hrbtnost, pitje piva in zoper celo vrsto drugih navad in razvad. Stevilo vernikov je naraščalo, mase so bile čedalje bolj obiskane. In čim več jih je bilo, tem bolj je Lenšina (papačena iz besede regina — kraljica) oznanjala, da je »ljena cerkev Lumpa izbrana cerkev in njene člani izvoljeno ljudstvo. To je med drugim pomenilo neposreden prelom s škotsko cerkvijo, kateri je Alice do tedaj pripadala. Šla je še dalje: vasi Kasomo je preimenovala v Sion, prosto po biblijskem imenu.

Kmalu so ji njeni verniki dodali še eno ime: »Kasemmar«, kar pomeni prerokinja. Rohneč zoper čarovanje in vračje je »papežinja« nove cerkve le-te preobrazila na

KRALJICA LENŠINA — Ustanoviteljica verske sekte Lumpa zapušča zapor.

ko, da so ji dajali ali morali prepuščati »čarovniške darove«, navadili ljudje pa so ji izročili talismane, ki naj bi jih branili pred uroki. Tako je postala še vrhovni vrah. Kakor pri ne tako maloštevilnih drugih »prerokih« v afriških deželah pod kolonialno upravo, je tudi Lenšina vžigala fanatični zanos med neukim ljudstvom, ki mu je bila tuja od misijonarjev uvoženca, afriški razmeram neprilagojena in največkrat kolonialni status quo oznanjajoča vera raznih krščanskih otenkov.

Tako je nastala za množico mikavna mešanica krščanskih besedil in himen ter afriškega melosa in tradicij. Od oznanjanja izvoljenega ljudstva po zgledu svetopisemskih židov in gledanja zviska na »nevernike« ni bilo daleč do »svete vojne« zoper domače antikriste. In kakor že večkrat poprej in drugod, je tudi tokrat »Cerkev Lumpa« postala politikum. Tako so med volilno kampanjo 1960/61 pristaši ločine Lumpa branili aktivistom stranke UNIP, zdajšnje vladajoče zambijske stranke, dostop v njihova — od drugih ločena — naselja. »Lenšina«, je te dni zapisal Zambia Daily Mail, so pripisovali enak pomen kot ga je članstvo UNIP pripisovalo dr. Kaundi.

Začeli so se spopadi med člani sekte in pristaši UNIP. Sami 1961 je bilo 40 mrtvih. Vrhunec pa je bila svojina Lumpač julija 1964, ko je v spopadih izgubilo življenje 700 ljudi na območju Chinšalija in Lundazija na severovzhodu dežele.

Oblasti tedanje Severne Rodezije so zatirale upore šele ko je guverner poslal v boj mimo policistov tudi 3. rodezijski polk. Tako so 23. julija zavzeli Lenšino v »Sion« in ob koncu našli 60 njenih mrtvih pristašev.

Lenšina, njen mož Petros Chitankwa (umrl je predlanskim v zaporu) in člani njene družine so zbežali 11. avgusta pa so se vdali oblastem. Odtlej je bila Alice Lenšina v zaporu, pred dnevi pa so ji odkazali hišo v lusakem predmestju, s tem da se mora enkrat tedensko zgledati na policijski postaji.

Ob izpustitvi so prebrali njeno izjavo, da ne bo nikoli več skušala obnoviti

cerkve, ki je bila postavljena izven zakona, da bo spoštovala zakone in se ne bo družila z ljudmi, ki imajo razdiralne namene.

Zambijski notranji minister Aaron Milner je ob tem izjavil, da bo odprava policijskega nadzorstva črvisna od njenega nadaljnjega vedenja. Bivši prerokinji, je pripomnil, smo dali nedvomno vedeti, da je njena prejšnja cerkev za zmerom trajno prepovedana in zato naj je nikar ne poskuša obnoviti. »Množica ljudi je namreč umrla zaradi tega njene prejšnjega gibanja«, je dodal minister.

Medtem ko je bila sekta Lumpa omejena po delovanju na dve območji na severovzhodu Zambije, pa je z jehovski zadeva nekoliko drugačna. Z njimi se ubadajo in jih nič kaj prijazno ne gledajo ne le v Zambiji, marveč tudi v Malaviji, Mozambiku in Zairu ter v nekaterih drugih afriških državah.

Pred nedavnim je iz Malavije prbežalo v Zambijo 12.000 jehovcev. Po pogojenju med obema državama so begunce vrnil. V Zambiji sami pa je v začetku decembra o tem razpravljali nacionalni svet stranke UNIP. Jehovske vere niso prepovedali, pač pa dali njenim vernikom rok, ko se morajo izreči o svojem odnosu do zambijske družbe. Predsednik Kaunda: »Partijski voditeljem na vseh ravneh naj (jehovci) izjavijo, da žele mir. K temu jih ne silimo, samo vprašujemo jih. Siti smo, zelo smo siti njihovega ravnanja«.

Pristaši jehovske vere nočejo pozdravljati zambijske zastave in nočejo postati hini. Pred leti so jo kotizirali v pis v volilne imenike. Prepovedovali otrokom obisk javnih šol.

In kar naprej govore o tem, da je konec sveta pred vrati. Tu še pomnijo najhujše posledice takih napovedi v začetku tridesetih let, ko so voditelji te sekte v rudarskih središčih Broken Hill in Bwana Mkubwa vernikom prepovedali obdelati zemljo, zavoljo česar je več ljudi umrlo od lakote, mnogi pa so prišli na beraško palico.

Notranji minister Milner je dal vedeti, da izgonu sletih jehovskih svecnikov utegneto slediti še novi.

JOZE SIRCELJ

„Venera-9“ in „Venera-10“

Venera od blizu

Uspeh sovjetskih vesoljskih poslat

Znanstveniki so v raziskovanju in preučevanju planetov sončnega sistema pred kratkim dosegli novo razvojno stopnjo. Od poletov avtomatiziranih sond, katerih naloga je bila skopi podatki, katerih naloga je bila zbrati določene podatke o sedanjih pogojih na posameznih planetih in v vesoljskem krogu, ki sodi v okvir obsežnih in zapletenih znanstvenih programov. V to nas lahko prepriča polet »Venera-9« in »Venera-10«.

Njuna predhodnica, avtomatska vesoljska postaja »Venera-8«, ki je z uspehom končala svoj polet 22. julija 1972, je namreč poslala nekoli podatkov o trenutnem stanju na tem planetu, ki je najbližji Zemlji. Na podlagi teh podatkov je bilo mogoče sklepati, da spodnja meja oblačnega pokrova Venera sega 30–35 km nad njeno površje in da je bila na kraju, kamor se je vesoljska ladja spustila, osvetlitev ne enakobna sobni svetlobi srednje jakosti na Zemlji podnevi. Ko je Sonce z obzorjem tvorilo kot okoli 4,5°, je bila izmerjena jakost osvetljenosti 400–500 luxov. To je bil spodbuden podatek. Glede nanj bi že pri naslednjem poletu vesoljski postaji lahko zastavili zahtevno nalogo, da po pristanku na Veneri posname Venerino površino. Prav to je bil eden izmed poglavitnih ciljev avtomatskih postaj, ki so se jih namenili poslati na Veneri.

Pri tem je bilo najpomembnejše izbrati kraj na Venerini površini, kjer naj bi pristali avtomatski postaji. Prav kakor pri prejšnjih poletih, so zdaj spet imeli v načrtu izstrelitev dveh enakih vesoljskih ladij. Ta način

je že postal pravilo pri raziskovanju planetov, ker je z dvema ladjama, ki skoraj hkrati pristata do planeta, mogoče dobiti ne le dvakrat, temveč neštokrat več podatkov, ki jih znanstveniki pozneje v natančnih analizah lahko povezujejo. primerjajo in dopolnjujejo.

Da bi dobili čim boljše posnetke, je bilo treba izbrati na Venerini površini kraje z najugodnejšimi pogoji osvetljenosti. To pomeni, da bi ladji morali pristati na dnevni, osvetljeni strani Venera, medtem ko so se prejšnje spuščale na neosvetljeno stran. Ker naj bi se Venera v tem trenutku znašla med Zemljo in Soncem, bi bil kraj pristanka skrit pred pogledi z Zemlje.

Edino možnost so znanstveniki videli v tem, da bi zgradili zapletene avtomatske postaje, ki bi jih sestavljali dve neodvisni vesoljski ladji. Ena od njiju naj bi se spustila na površje Venera, druga pa naj bi krožila po njeni orbiti, kjer naj bi kot telekomunikacijski posrednik prenašala signale z Venerine površine na Zemljo.

Kraje, kjer naj bi pristali odseki avtomatskih postaj, so določili v ekvatorialnem območju Venera, saj bi tako bilo Sonce blizu zenita. Pričakovali so, da bo to zagotovilo 20–25 krat več jakost osvetljenosti od tiste, ki jo je izmerila avtomatska postaja »Venera-8«. V takšnih razmerah bi bilo snemanje lahko uresničljivo.

Zgradba vesoljskih ladij

Avtomatski postaji sta zgrajeni iz dveh samostojnih delov, ki tvorita ce-

loto in se ne razdružita, dokler se ladji ne približata Veneri. To sta orbitalni blok ali orbitalni odsek in naprava za pristajanje.

Orbitalni blok je že sam po sebi neodvisna vesoljska ladja in je osnovni del postaje. Njegova oprema in naprave opravljajo vse predvidene naloge v času preleta od Zemlje do Venera. Na spodnji del orbitalnega bloka je z eksplozivnimi vezmi pritrjena naprava za pristajanje. Med vsem preletom je pasivna, od orbitalnega bloka pa se loči v neposredni bližini Venera. Po zgradbi in opremljenosti orbitalni blok podobno orbitalnemu bloku avtomatskih postaj »Mars-68«, le da so njegovi sistemi prilagojeni novim nalogam. Tako so, na primer, sončne baterije za spreminjanje energije sončnega žarčenja v električno energijo dvakrat manjše, ker sta prejšnji vesoljski ladji leteli bliže Soncu. Pri sistemu za vzdrževanje temperature režima pa je občutno ojačana zmogljivost hladilnega dela.

Pristanek na Veneri

Naprava za pristajanje ima zelo zapleteno zgradbo zaradi izredno zahtevnih nalog, ki naj bi jih opravila. V prvi vrsti naj bi raziskovala pogoje v Venerini atmosferi med 60 in 50 km višine, česar prejšnje postaje niso mogle storiti, ker so skozi to območje letele z veliko hitrostjo. Najpomembnejši del naloge pa je pristanek na Venerinem površju in oddajanje posnetkov ob bližnjega ozemlja ter podatkov o razmerah na kraju pristanka.

Potem ko sta avtomatski postaji

leteli skozi vesoljski prostor 136 dni in 300 milijonov kilometrov, sta se približali Veneri. Da bi svojo nalogo opravili tako, kot je določal načrt, ju je bilo treba privedi do Venera skozi le 20 km širok hodnik v določenem delu vesoljskega prostora. Najbolj natančne astronomske metode omogočajo, da z oddaljenosti okoli 90 milijonov kilometrov, kolikor sta v tem trenutku postaji bili oddaljeni od Zemlje, lahko določimo položaj nekega predmeta z napako 200–300 kilometrov. V tem primeru pa napaka ni smela presegati 10 km!

Ko se je vesoljska ladja približala Veneri, se je s sprožitvijo eksplozivnih vezi naprava za pristajanje ločila od orbitalnega bloka. Orbitalni blok je nadaljeval polet, sprožil lastni motor in v določenem trenutku vstopil v krožnico Venera. Avtomatična zgradba postaje je bila v teh trenutkih usodnega pomena, ker je orbitalni blok vstopil v satelitsko krivuljo na tisti strani Venera, ki je nismo mogli videti z Zemlje, se pravi v »radio-senči«. Hkratnost uvajanja orbitalnega bloka v satelitsko krivuljo in pristajanja drugega dela ladje na Veneri je imela izredno velik pomen. Če bi to uspešno opravili, bi zagotovili največjo možno število podatkov, ki bi jih zbrala naprava za pristajanje z omejenim časom delovanja.

Naprava za pristajanje, ki se ni ločila od orbitalnega bloka, še ni bila pripravljena za delovanje. Že prej so jo zlahka in —10°C in jo zlahka v veliko zaščitno kroglo, ki naj bi ob vstopu v Venerino atmosfero z drugo vesoljsko hitrostjo zaščitila aparat in njegove naprave pred ogromno obremenitvijo. Zaščitna krogla naj bi prva sprejela te sunke in s svojo obliko zagotovila učinkovito zaviranje in zmanjšanje hitrosti ter s tem ugodne pogoje za odpiranje padala na zgornji ravni Venerinih oblakov.

Odpiranje padala

Da bi zmanjšali amplitudo nihanja in bočno obremenitev in da bi zaščitna krogla pri zaviranju v atmosferi obstala ves čas obrnjena v smer gibanja, so vanjo vgradili poseben vztrajnostni dušilec, to je nekakšen »krožnik«, po njegovem dnu pa med njim aparat polzi dušilna masa in zaradi trenja zmanjšuje amplitudo. Čelni del zaščitne krogle so obložili s posebnim zaščitnim slojem, ki preprečuje čezmerno segrevanje pri letu skozi atmosfero.

Ko se je obremenitev pri višini 60 do 70 km zmanjšala, je merilec pospeška vključil programsko napravo. Čez 30 sekund se je odcepil pokrov padalskega odseka, ki je hkrati izvelo majhno padalo. Takoj nato se je sprožitvijo eksplozivnih vezi zaščitna

krogla razpolovila. Njen zgornji del je pognel s seboj majhno padalo. Nato se je odprlo zaviralno padalo in vključila se je zmanstvena oprema z radijskimi oddajniki.

Na višini okoli 60 km se je odcepila spodnja polovica zaščitne krogle, hkrati pa so se odprli trije obroki glavnega padala. Njihova naloga je bila zagotoviti počasno spuščanje skozi Venerino atmosfero med 60 in 50 km višine, zato da bi lahko zbrali vse podatke, ki jih je predvidel načrt. V tem območju Venerinih oblakov so razmere podobne razmeram na Zemlji, na tem podatku temeljijo številne hipoteze o možnosti življenja na Veneri.

Potem ko je na višini 58 km naprava za pristajanje »Venera-9« zabeležila temperaturo 3,5°C in pritisk 0,2 atmosfere, se je z glavnim padalom spustila do višine 50 km, potem pa padalo odvrkla, ker bi sicer spuščanje trajalo neznanako dolgo in bi se lahko naprava že v atmosferi preveč segrela. Poleg tega bi se lahko zgodilo, da bi pri pristajanju padalo zakrilo del naprave, morda celo telefotometer, in naprava svoje osnovne naloge ne bi mogla opraviti.

Hitrost se je nenehno zmanjševala. Naprava je na Venerino površino pristala s hitrostjo okoli 6–8 m/sek. Sunk pri pristajanju je vplival vase posebna naprava v podobni vlogi svitka na spodnjem delu kroglastega telesca naprava za pristajanje in prepričala, da bi odskočila od tal ali se skotalila, pač pa je je »prilepila« na tla.

Posebna priprava v podobni vlogi krogle je takoj po pristanku preverila, če se je aparat spustil v vodoravno lego.

Takoj nato se je aparat lotil svoje poglavitne naloge — snemanja tal, na katerem je pristal. Razmere so bile izredno težavne: temperatura 458 stopinj C in pritisk 92 atmosfere.

Panorama okolice

Obe napravi za pristajanje sta uspešno opravili svoje poslanstvo. Obe sta več kot dve uri pošiljali na Zemljo različne znanstvene podatke. Začeli sta z merjenjem v oblačni plasti in višini 60 km in podatke oddajali, dokler na Venerini površini naprave niso prenehale delovati, ker so se preveč segrele. Med drugim so naprave »amerile hitrost vetra 3,5 m/sek. V to bi na Zemlji imeli le za lahno sapico, drugače pa je na Veneri, kjer je ozračje veliko gostejše.

Takoj po pristanku sta telefotometra, vgrajena v napravo, posnela panoramo okolice, kjer sta pristali ladji, in tako so na Zemljo prispeli prvi posnetki skrivnostnega planeta. Naprava za pristajanje »Venera-9« je delala po pristanku še 53 minut, naprava »Venera-10« pa 65 minut, potem pa so

peklenske razmere na Venerinem površju napravile svoje. Naprave in oprema orbitalnih blokov, ki po različnih satelitskih krivuljah krožita okoli Venera, pa še vedno zbirajo in oddajajo podatke o razmerah in spremembah v vesoljskem prostoru, ki planet obdaja.

„Dom“ za jadrnice

V Izoli se pripravljajo za gradnjo prvega slovenskega pristanišča za majhne ladje — Investicija v dveh fazah

LJUBLJANA, 8. jan. — Konec lanskega leta je bila v register pri okrožnem gospodarskem sodišču v Kopru vpisana nova delovna organizacija — Pristanišče za jahne — »marina«. Ta delovna organizacija v Izoli bo skrbela za gradnjo novega pristanišča za jahte, jadrnice, motorne čolne in podobne plovne objekte, ki jim pravimo danes mala flota.

Po drugi svetovni vojni se je močno povečalo število malih poslovnih objektov in gre danes število teh objektov v milijone. Samo v ZDA imajo okrog 10 milijonov jacht in čolnov, v Evropi pa več kot 3 milijone. V Švedski pride po en čoln ali jadrnica na 13 ljudi, v Norveški na 50, v Franciji, Nizozemski, Italiji, ZR Nemčiji in drugih državah pa na 100 do 200 ljudi. Seveda je treba poliknemu številu malih plovil objektov zagotoviti tudi ustrezna pristanišča. V ZDA imajo okrog 6000 pristanišč za jadrnice in čolne, na Švedskem okrog 500, v Angliji 214, v Franciji pa 250. Seveda so nekatera pristanišča te vrste, ki jim pravimo tudi marine, ki jim sodobno opremljena z delavnicami za najrazličnejše popravila, z napravami za oskrbo z gorivom, trgovinami, servisi, restavracijami in podobnimi objekti.

Zadnja leta prihaja na Jadran vse več tujih turistov z jachtami, jadrnicami in motornimi čolni. Žal pa smo pri nas bolj malo naredili za te vrste turistov, ki marsikdaj nimajo niti možnosti, da bi svoj plovni objekt privezali ob pomolu. Trenutno imamo ob Jadranu le pet marin, in sicer v Dubrovniku, Splitu, Zadru, Malmu Lošnju in na Punatu na otoku Krku. Pripravljajo pa gradnjo več novih marin, od katerih naj bi eno dobila tudi Izola. Novo pristanišče za jadrnice ali marina bo v Izoli zgrajeno med starim delom mesta in Simonovim zalivom. Pristanišče bodo gradili v več fazah; v prvi fazi do leta 1980 naj bi pristanišče dobilo le valobran in pomol, ob katerem bo lahko pristalo do 500 jadrnic in čolnov. Za ta del v prvi fazi bo potrebnih okrog 24 milijonov dinarjev, ki naj bi jih zagotovili sousta-

novitelji, jugoslovanske banke in tuji partnerji. V prvi fazi v pristanišču se ne bo spremljalo objektov, saj se bodo tuji, ki bodo prišli k nam s čolni, jadrnicami in jachtami, lahko oskrbovali v že obstoječih trgovinah in gostinskih lokalih v Izoli, za najnujnejša popravila pa bodo poskrbeli v ladjedelnici »2. oktober« in v remontni delavnici »Delamaris«.

V drugi fazi po letu 1980 pa bo vsakogar treba to pristanišče ustrezno povečati, tako da bo v Izoli lahko dobilo začetni »dom« okrog 1500 jadrnic, čolnov in jacht. Seveda pa bo treba ob tako povečani zmogljivosti izolske marine nujno poskrbeti tudi za lastne servisne delavnice, za naprave za oskrbo z gorivom, trgovine, restavracije in podobne objekte, ki so nujni v vsaki sodobno urejeni marini.

IGOR PRESERN

Osamljene lepote

Razvojni program turizma v Zg. Savinjski dolini — Nujno povezati razdrobljene zmogljivosti — Več središč

LJUBLJANA, 7. jan. — Celjsko prometno, gostinsko in turistično podjetje »Izletnik« in gostinsko podjetje »Mozirje« sta konec lanskega leta pripravila skupni program nadaljnjega razvoja turistične in gostinske dejavnosti v Zgornji Savinjski dolini, ki naj bi temu lepemu, vendar dokaj osamljenemu predelu Slovenije zagotovil v prihodnjem srednjeročnem obdobju hitrejši razvoj turizma.

Program, ki je nastal na pobudo obeh delovnih organizacij, med drugim ugotavlja, da so po svojih naravnih lepota in razvojni možnosti Zgornja Savinjska dolina uvrščena ob bok najlepšim predelom Gorenjske in slovenske obale, žal pa je turizem kot gospodarska panoga v tej dolini trenutno šele na četrtem mestu pri formiranju narodnega dohodka. Vendar program tudi ugotavlja, da so nadaljnje možnosti razvoja industrije, kmetijstva in gozdarstva v tej dolini bolj ali manj omejene, medtem ko je področje turizma in gostinstva v svojem perspektivnem razvoju skoraj neomejeno.

Prenočitvene zmogljivosti v Zgornji Savinjski dolini niso tako majhne, saj je v vseh večjih krajih (Ljubno, Mozirje, Luče, Solčava itd.) skoraj tisoč ležišč, žal pa so te zmogljivosti zelo slabo izkoriščene (komaj 10,2 odstotno). To

pomeni, da je v teh krajih ležišče zasledeno le nekaj več kot mesec dni v letu.

Skupni program med drugim ugotavlja, da bo treba v prihodnjem srednjeročnem planskem obdobju čim bolj nadgraditi in tesno povezati do sedaj zelo razdrobljene zmogljivosti in jih prodajati z enotnimi propagandno-reklamnimi akcijami. V vseh večjih krajih, kot so Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Solčava in Logarska dolina, bo treba do leta 1980 usposobiti vsaj po en večji turistično-gostinski objekt s približno 50 ležišči, kuhinjo in restavracijo.

Ti objekti, ki marsikje že obstajajo, vendar pa jih bo še treba posodobiti, naj bi postali središča, na katera bi bili vezani tudi gostje v zasebnih sobah. Celotna turistična dejavnost v tej dolini naj bi dobila osrednjo recepcijsko in komunalno službo s sedežem v Mozirju. V programu je predvidena tudi gradnja novih ali povečanje obstoječih objektov, med drugim po letu 1980 gradnja novega hotela B kategorije z zimskim bazenom v Mozirju in seveda tudi nadaljnje širjenje smučišča na Golteh, ki so se že doslej uveljavile kot perspektivno smučarsko središče.

IGOR PRESERN

Iz Famosa 16.000 motorjev

SARAJEVO, 8. jan. (Tanjug) — Strokovnjaki so predvideli, da bo tovarna motorjev »Famosa« v Sarajevu proizvedla okrog 16.000 dieselskih motorjev po 130 do 320 KM za gospodarska vozila in kmetijske stroje ali 122 odstotkov več kot v letu 1975. Izdelali bodo tudi skoraj 21.000 menjalnikov, to je 172 odstotkov več kot leta 1975.

Jugoslovanov lani za 200.325 več

Zadnjega decembra lani 21.463.000 prebivalcev SFRJ — Slovenijo, ki ima zdaj 1.786.000 ljudi, naj bi sredi leta prehitela SR Makedonija

LJUBLJANA, 6. jan. — Lani se je v Jugoslaviji rodilo 384.773 živih otrok, kar je za 5963 otrok ali za 1,6 odstotka več kot leta 1974. Največ otrok se je leta 1975 rodilo v ožji Srbiji, in sicer 85.413, v Bosni in Hercegovini se jih je rodilo 75.814, v Hrvaški 66.170, na Kosovu 48.342, v Makedoniji 39.539, v Sloveniji 31.441, v Vojvodini 27.674 in v Črni gori 9880.

Po prvih podatkih zveznega zavoda za statistiko je lani v Jugoslaviji umrlo 184.449 ljudi. Potemakem se je lani povečalo število prebivalcev Jugoslavije za 200.325 ljudi ali za 0,9 odstotka. Naravni prirastek je bil tudi lani največji na Kosovu, saj se je število tamkajšnjega prebivalstva lani povečalo kar za 2,76 odstotka, v Makedoniji se je povečalo za 1,51 odstotka, v Bosni in Hercegovini za 1,31 odst., v Črni gori za 1,27 odst., v Sloveniji za 0,74 odst., v ožji Srbiji za 0,68 odst., na Hrvaškem za 0,44 odst. in v Vojvodini za 0,33 odstotka.

Tako je po teh prvih podatkih živelo zadnjega decembra 1975 v Jugoslaviji 21.463.000 prebivalcev, od tega v ožji Srbiji 5.414.000, na Hrvaškem 4.522.000, Prebivalstvo Bosne in Hercegovine je lani jesen prekorajilo štiri milijone, saj

je konec decembra imela Bosna in Hercegovina 4.004.000 ljudi. V Vojvodini jih je bilo tedaj 1.961.000, v Sloveniji 1.786.000, v Makedoniji 1.770.000, na Kosovu 1.424.000 in v Črni gori 562.000.

Za razne statistične primerjave in za računanje povprečij v letošnjem letu bo prišel prav tudi podatek, koliko prebivalcev bo v Jugoslaviji ob polletju na dan 30. julija 1976. Po statističnih ocenah se bo tedaj prebivalstvo v Makedoniji povečalo za toliko, da bo prehitelo slovensko. Sicer pa bo tedaj živelo v Jugoslaviji 21.520.000 ljudi, od tega v ožji Srbiji 5.425.000, na Hrvaškem 4.514.000, v Bosni in Hercegovini 4.021.000, v Vojvodini 1.989.000, v Makedoniji 1.797.000, v Sloveniji 1.782.000, na Kosovu 1.429.000 in v Črni gori 563.000 ljudi.

ILJA POPIT

Elektrarni blizu ležišč premoga

Proizvodna moč TE s po 2.400 MW bo večja od našega dela Djerdapa

BEograd, 9. jan. (Tanjug) — Dve termoelektrarni, katerih vsaka bo imela moč 2400 MW, in ki bosta izkoriščali lignit iz kolubarsko-tamnavaškega bazena, bosta imeli petkrat večjo zmogljivost kot jugoslovanski del hidroelektrarne Djerdap. Kot pa so povedali v združenem elektrogospodarskem podjetju v Beogradu, so gradnjo teh dveh elektrarn preložili na prihodnje leto. Letos bodo končali pogajanja s tujimi družbami o dobavi opreme.

Obsežne raziskave surovinskega območja v kolubarsko-tamnavaškem bazenu, ki so jih opravili med pripravami na sprejetje načrta o razvoju elektrogospodarstva ožje Srbije od 1980 do 1990, so pokazale, da je tam veliko zalogo lignita. Za gradnjo termoelektrarn sta se potem zanimali tudi strokovnjaki Obrenovaca in rudarsko-energetski kombinat »Kolubara«.

»Energo-projekt« iz Beograda je sestavljal študijo, ki kaže, da je z termoelektrarno Obrenovaca najugodnejša lokacija Vrbis na Savi, okoli 15 kilometrov od Obrenovca v smeri proti toku.

V Skopju samoprispevek za rekreacijo

Predlog: z 0,5 odst. od čistih OD bi zbrali sto milijonov din

SKOPJE, 9. jan. (Tanjug) — V Skopju so sprožili pobudo, da bi tudi s krajevnim samoprispevkom zagotovili finančna sredstva, ki bodo šla izključno za gradnjo rekreativnih in drugih športnih objektov za potrebe prebivalstva glavnega mesta Makedonije. Predlagali so, naj bi škopski občani od letos dalje prispevali v ta namen 0,5 odstotka osebnih dohodkov, tako da bi v naslednjih petih letih zbrali 100 milijonov dinarjev. V mestni skupščini pravijo, da samo iz proračuna ni mogoče zagotoviti tolikšnega denarja za rekreacijske in športne objekte.

Strokovnjaki mestne skupščine pripravljajo dolgoročni program graditve in ureditve objektov in prostorov za rekreacijo več kot 400.000 Skopjanec. Po tem urbanističnem načrtu naj bi Skopje poleg hriba Vodno, ki ga bodo razglasili za nacionalni park, dobilo tri rekreacijske cone, in sicer območje gora Kitke in Karadžice, Kallanova, Saraja in Matke.

Zdaj grade več lokalnih cest, ki bodo povezovala te rekreacijske kraje z mestom.

Solidarnostna stanovanja za Kragujevac

Za 220 stanovanj bodo v SR Srbiji zagotovili 40 milijonov dinarjev

KRAGUJEVAC, 8. jan. (Tanjug) — Več kot 30 stanovanjskih samoupravnih skupnosti SR Srbije je doslej sprejelo sklep o izdajanju sredstev za graditev 220 solidarnostnih stanovanj, v kateri naj bi se vselele družine, prizadete v poplavih v Kragujevcu. S to akcijo SZDL in Zveze sindikatov Srbije bodo zagotovili skupno 40 milijonov dinarjev.

Akcija poteka po načrtih, graditve pa so poverili kragujevskemu gradbenem podjetju »Kazimir Veljković«. V osmih mesecih, začeni s 1. marcem, naj bi zgradili vsa stanovanja po določeni ceni 4.000 dinarjev za kvadratni meter.

Tudi mnogi proizvajalci gradbenega materiala so izrazili pripravljenost, da po znižani ceni ali brezplačno dobavijo material za graditev teh stanovanj. Med prvimi so to napravili beograjski »Trudbenik«, »Stige« iz Požarevca in še nekateri.

Solidarnostna stanovanja bodo gradili v naselju »Aerodrom«, ki ga bo kragujevška občina brezplačno komunalno opremla.

Beočinska cementarna naglo raste

Če bo po sreči, jo bodo dogradili marca 1977 — po 38 mesecih

NOVI SAD, 8. jan. (Tanjug) — Te dni mineva 20 mesecev, odkar so položili temelje za novo tovarno cementa v Beočinu, ki naj bi bila ena največjih in najsodobnejših v Evropi. Ko je Beočinska dograjena, bo iz Beočina, računajući tudi sodno proizvedeno stare cementarne, prišlo vsako leto na trg okoli 2,1 milijona ton cementa.

Gradbena dela v Beočinu opravljajo pet izvajalcev. V večini objektov so z deli že tako daleč, da lahko začne montirati opremo. Več kot 60 odstotkov vrednosti celotne opreme je iz Anglije, ZRN, ZDA, Švice in nekaterih drugih držav. Od domačih dobaviteljev sodelujeta predvsem tovarni »Djuro Djaković« in »Rade Končar«, kooperanta družbe »Polystis« v ZRN oziroma njene podružnice v Angliji. Čeprav so z gradbenimi deli nekoliko v zamudi, ker so gradbeniki prekorajili pogodbeno roko, naj bi naprave v novi tovarni dokončali montirati do marca 1977. Tako bi tovarno dogradili že v 39 mesecih po podpisu pogodbe.

Do leta 1980 naj bi beočinska tovarna cementa prerasla v kombinat gradbenega materiala. Med drugim je v načrtu, da bi zgradili tovarno cementno-zabesnih proizvodov z zmogljivostjo 73 tisoč ton na leto. Vse kaže, da bo dogradili tudi tovarno betonske galanterije z zmogljivostjo 120 tisoč ton.

Gradnja nove beočinske cementarne bo stala okoli 1,8 milijarde dinarjev. To je hkrati druga največja investicija v Vojvodini, takoj za kemično industrijo v Pančevu.

Proti smetju

Pomurje se pridružuje protestom zaradi načrta o smetišču za mejo

BAD RADKERSBURG, 8. jan. — Z geslom »Nečemo postati smetišče za vso Stajersko« nadaljujejo v obmejnih avstrijskih občinah bitko z načrtovalci velikanške odlagališča odpadkov, ki naj bi v okolici Halbenreina zrastle z leti v pravo goro smeti.

Bojazan zaradi škode, ki bi jo utrpelo turistično gospodarstvo tega območja, in predvsem grožnja za goščo posejane vrste mineralne vode vzdolž meje je bota trovala ustanovitvi 30-članske akcijskega komiteja za zaščito južne Stajerske, ki je med drugim začel z zbiraanjem podpisov med prebivalci v obmejnih avstrijskih občinah.

Z načrtovalci centralnega odlagališča odpadkov so slej ko prej najbolj odločno prekrizali sablje v avstrijski Radgoni. To je tudi razumljivo, saj se je ta kraj že le po uveljavljeni medavstrijski zdravišišči, tu pa sta tudi dva pomembna velika mineralna voda.

Predstavniki občinskih svetov te in sosednje občine Klek so zato pred dnevi obiskali tudi deželno glavarstvo avstrijske Stajerske v Gradcu, v mestu s skoraj pol milijona ljudi, ki naj bi prav tako dobilo tu ob meji svoje smetišče. Čeprav je delegacija dobila zagotovilo, da se bodo na avstrijskem Stajerskem po vsej verjetnosti odločili za kakšnih osemnajst manjših odlagališč, sme ti za posamezne regije, se v prizadevanjih občin ne morejo znebiti občutka, da gre za taktiziranje, saj je trdila Altvater-Kofler iz Salzburga že dobila od pristojnih oblasti vodnogospodarsko dovoljenje za ureditev tega odlagališča, ki naj bi se razvilo v pravo podjetje.

Odtod tudi bojazan, da bi se načrtovalci ugnili po stopno dokopati tudi do ostalih potrebnih dokumentov.

O sporu okrog tega odlagališča smeti v neposredni sosesčini Pomurja obirno poročila tudi avstrijski tisk. Graški Südost-Tagespost med drugim utemeljuje zaskrbljenost ljudi na tem obmejnem vrelcem območju s trditvijo, da je najhuje to, ker se danes ni nihče ugovoril, ali so zemeljske plasti na predvideni lokaciji za centralno odlagališče odpadkov pri Halbenreinu sploh dovolj neoprostne, da strupene snovi ne bi postopno vdrle v podzemlje. BORO BOROVIC

Pozornost zviševanju storilnosti

JESENICE, 7. jan. (Tanjug) — Kolektiv jeseniške železarne namerava letno povečati proizvodnjo približno za 4 odst., enako pa se bo povečala tudi storilnost. Posebno pozornost bo to kolektiv v letošnjem letu posvečal ravno izboljševanju storilnosti. Lanska proizvodnja surovega jekla se je povečala na 513.000 ton, najpomembnejše proizvodne rezultate pa so dosegli v valjarni težkih odlitkov, ki je lahko proizvodnjo povečala v primerjavi s letom 1974 za 82.000 ton, tako da je dosegla skupno 445.000 ton. Uvoz železarne je bil lani nekoliko manjši kot leta 1974, izvoz pa skoraj enak tistemu iz leta 1974. Tako so izvozili skupno za 10 milijonov dolarjev proizvodov, kar je za železarno velik uspeh.

Dokončujejo 70 delavskih stanovanj

NIKŠIĆ, 8. jan. (Tanjug) — v občini Nikšić so lani dokončali in vseh 234 delavskih stanovanj, te dni pa jih dokončuje še 70. Kot načrtujejo, bodo letos in prihodnje leto za potrebe občinskega solidarnostnega sklada in temnih organizacij združenega dela zgradili okoli 300 novih stanovanj.

Kako so se pripravili v hrvatski književnosti

Stavki, težki kot klij

Ob neki antologiji polemik in pamfletov

»...ta sicarius literature, ki skriva zbađa, kadar gre za priznane in močne, po mladini in začetnikih pa udriha s teatralnostjo Cezarja. Večni zapločnik se junaško osrči samo, kadar mu nasprotnik ne more (ali noče) škoditi. Zato je odkrito padel po mladini: Poliču, Radoševiću, Mitroviću in, vidi se — po meni, vedoč, da mu ne morem ustaviti plače kakor Amruš, ki to lahko stori, in da ga ne bom naglani iz »Savremenika«, medtem ko bi ga Domjančić lahko, to je klavni heroizem strahopetca!«

Seveda: ta originalna opica iz Barrosove menažerije, ta edinstvena vrana, nadičkana s perjem vseh ptic, ptičje kljunoglav, kar jih pozna svetovna (predvsem francoska) ornitologija, mi ne more — po več komplementih — po streči z ničimer drugim, kot da v mojih recenzijah išče »svoje« originalnosti...

Ta rabota ima svoj sistem. To namreč niso občasni izbruhi besnila: hrvatski Barrés dela to preračunano, prizadevajoč si postopoma prepričati osuplo občinstvo, da vsa naša književnost ni več druga kot kopica njegovih plagiatorjev, tatinska tolpa iz šole velikega Mojstra vseh literarnih vlomilcev in žeparjev. »Literatura, to sem jaz« — kriči vsaka vrstica tega originala neoriginalnosti...

Ta odlomek, ki ste ga prebrali in kjer so, da si vtisnemo v spomin, uporabljeni izrazi »sicarius literature«, »večni zapločnik«, »strahopetec«, »originalna opica«, »vrana, nadičkana s perjem vseh ptic«, »originalna neoriginalna«, je vzet iz polemike nekoč slavnih polemikov v Hrvatski, danes pa se vedno slavni hrvatski pisateljev. Tako, kot sem citiral, je v splitski »Slobodi« 1911. leta odgovoril veliki hrvatski pesnik Tin Ujević prav tako velikemu hrvatskemu književniku Antunu Gustavu Matošu.

Prav po zaslugi Društva hrvatskih humoristov smo v Zagrebu nedavno dobili antologijo polemik in pamfletov »Nasprotniki, posmehevalci in zabavljalci« v izboru in s predgovorom književnika Kemala Mujića. Antologijo je mogoče obravnavati različno: kot literarno-zgodovinski dokument, kot obliko angažiranosti ali pisateljskega mojstrstva, kot register bitk, izgubljenih in dobljenih, vsekakor pa bitk, ki so se razvemale v hrvatski književnosti — mogoče pa je videti v njej tudi zakladnico polemičnih biserov, v katero spada tudi tista vrsta »vraguljeva«, ko se pisatel med seboj obklopačo s takimi izrazi, kakršne uporabljajo fiktivari, kadar so v prepripi.

Kakšno ogledalo časa!

V to antologijo so seveda uvrščeni veliki polemiki hrvatske književnosti,

kot so Antun Gustav Matoš, Miroslav Krleža in Stanislav Simić. Veliko jih je, ki so v polemiko zabredli po naključju, pogostje zato, da so se postavljali v bran, kot da bi sami izzivali nasprotnika, so pa tudi primeri, ki si sicer nekaj hrvatskih pisateljev, ki si sicer niso želeli polemike, vendarle zagazirali vanjo, potem pa iz nje izšli kot bleščeči polemiki hrvatske literature: Ivan Goran Kovačić, Ranko Marinković in Slavko Kolar.

Panorama stališč, odločnosti, poguma, pa tudi prepripi, podtikanja, zbadanja, žolča, zmerjanja, lova na neumnosti in neumnega lova na točke od Matije Vlačića Ilirika in Marka Antuna de Dominisa iz 16. stoletja do Igorja Mandića, Predraga Matvejevića in Tita Bilopavlovića v naših dneh ponazarja, da se je s časi, od generacije do generacije, resda po malem, a vendar, spreminjala zavest o smislu in nalogah polemike. Včasih je bila polemika komajda akademska razprava z malo ali brez ognjevitosti v zoperstavljanju stališč, kajkar pa sploh niso upoštevali stališč, marveč so se mimo del spravljali na človeka, včasih so vcepjali pamet, ki ignorira vse, kar je zunaj te pameti, včasih pa je zmagovalil duh, ki je, ne da bi hotel s smehom žaliti, domiselno in duhovito izpostavljati porogo nasprotnikove »Ahilove pete«.

Eno pa je prav gotovo jasno: vse tisto, kar se je godilo ali se godi za kulisami oficijalne, recentne književnosti, kar je nekakšna intima, »umazano perilo«, podzemlje in strast te književnosti, kar so njene pogostejše majhne kot pa velike skrivnosti, vse prizadele in bojne podedovanosti, zapločnice koterije in zvičajnosti — vse to je v polemikah živo pričujoče, celo kadar so te polemike iz postare arhive literature. Polemika je zares ogledalo časa.

Po drugi strani so na seznamu bitk (ne glede na to, ali so bile dobljene ali izgubljene) ravno polemiki razvijali ideje ali teme, ki so bile v nekaterih primerih odločilne v literaturi. So namreč tudi takšne polemike, ki so v literaturi postavljale nove kaziopote.

Moj namen je, da za bralce »Dela« izberem samo enega od vidikov obravnavanja teh polemik, da se sprejdem po besedilih znamenitih hrvatskih polemikov in odberem samo tiste podrobnosti, ki govorijo o mojstrstvu besedne igre, o efektnih udarcih, včasih tudi o nizkih in umazanih udarcih, o neusmiljenem pobijanju nasprotnika na tla — o polemikah, ki so bile prav tako bridke kakor tudi smešne, toda tudi težke kot slonova noga, vendar pravične kot krepost.

Prostor mi ne dopušta, da bi citiral odlomek »posvetne poslanice« hrvatskega latinista Matthiasa Flaciusa

Illyricusa, ki je v svoji »Zgodovini cerkve« hotel obnoviti krščanstvo v protestantskem duhu, niti stavke iz »Razlogov odločitve o potovanju« hrvatskega latinista Marka Antonija de Dominisa, ki je kot splitski nadškof nekajkrat odklonil poziv Inkvizicije, da naj odpotuje v Rim, ko pa je Inkvizicija zahtevala njegovo izročitev (zvedelo se je namreč, da piše obsežno teološko delo proti papeževi oblasti in tedanji politiki katoliške cerkve), je zbežal v Anglijo, a je kljub temu prišel pred rimsko Inkvizicijo, ki ga je razglasila za heretika, in je potem v rimski ječi zbolel in umrl. S cerkvijo je polemiziral o cerkvenem primatu, o celibatu, o postavljanju škofov, o tem, kdaj postanejo kardinali nevredni svetovljanci, in o tem, kdaj »rimski papež ni glava univerzalne cerkve«.

Z besedili teh dveh hrvatskih latinistov se začena omenjena antologija polemik in pamfletov v hrvatski književnosti.

Pesnik in publicist August Harambašić je leta 1873 v listu »Sloboda« polemiziral s tedanjim zagrebško policijo. Iz njegove danes že arhaične polemike je mogoče v nekaj obrisih rekonstruirati stari Zagreb in »redarske prepise« v njem:

»Splošno senzacijo vzbuja vest, ki ste jo lahko brali tudi v drugih zagrebških časopisih, da je v Zagrebu 16 preoblečenih capinov vdrlo ponoči v hišo, kjer so oropali in ustrašovali ter celo pobili žensko-vdovo, njeno hčer in sina. Sluga je zbežal skozi okno, da o policijski policijo na pomoč, toda o policiji nikjer ne duha ne sluha. Toda naj kakšen dijak ureže veselo pesem na ulici, že zaživajo pandurji in pridrve z vseh strani, kakor da so Turki navali v mesto. In koliko spretnosti naša slavna policija pokazati šele v preiskavah. Dobro bi jo bilo priporočiti Rusiji, da jim izsele iz nihilistične zarote in njihove pobudnike. Kajti policijske šefe lahko ob vsaki uri ponoči najdeš v najmirnejših breznicah, kjer menda proučujejo fiziognomije ljudi in počenja svoje psihološke eksperimente, kje drugje kot v krčmi bo tedaj ubogi pandurček s svojim topim pipcem iskal preoblečene capine...«

Nadajla Harambašić pravi, da je »vsa sila« detektivov v Zagrebu, in se vprašuje: zakaj jih imamo, te detektive?

Voli in kultura

»Bog si ga vedi. Nemara voglarijo in zalezujejo ženske, kajti so — naj bo to samo omenjeno pri slavni zanesljivosti policije — gospodje šefi bolj šifarski kakor policijski večaki! Saj je pa tudi veliko lepše igrati vlo-

go kakšnega Don Juana, kakor pa iskati in preganjati lopove in zmikavce! Toda naj imajo za dne dijaki kakšno glasbeno-deklamatorsko zabavo, tedaj boste videli, kako bo slavna policija z Argusovimi očmi temeljito preiskala obisti, vse tenko in debelo drobno vse uboge študentske pare, da bi morebiti v njegovi notranjščini našla v kakšnem kotičku kakšno molekulo, ki bi motila javni red in mir...«

V arhivih starih polemik seveda ni besedila, ki bi povedalo, ali je policija to Harambašičevo polemiko sprejela in jo povežala, kajti policija se s tistimi, ki se z njo ne strinjajo, ne pogovarja na tak način.

Zaradi svojega »Pamfleta« zoper Ilirce, objavljene v »Vijencu« leta 1880, je hrvatski književnik August Senoa, eden največjih ljubiteljev mesta Zagreba, prišel v seznam polemikov. V svoji polemiki je le v nekaj potezah slajno ponazoril razmere v starem Zagrebu. Takole pravi:

»Zamislite si Zagreb pred narodnim gibanjem, zamislite si Zagreb brez železniške povezave z ostalim svetom v mračni dobi največje Metternichove moči. Vsak teden enkrat je pricijazila poštna kočija z Dunaja po debelem blatu in najbrž so morali v Vlaški ulici (stara zagrebška ulica prav v središču mesta — op. J. P.) kdaj pa kdaj zapreči vole, toliko je bilo blata. Zvečer je moral vsakdo nositi pred seboj leščerbo, da si ne bi zlomil vratu, kajti slavni magistrat je presodil, da je lažna razsvetljava čisto odveč; ko je nekdo gospoda interpelliral pri mestnem poveljniku, zakaj stoji sredi Mesniške ulice (prav tako ulica v središču mesta — op. J. P.) že toliko časa seženej globoka jama, jim je G. Lukšić hladnokrvno odgovoril: »Pošten ljudje, ki gredo ven samo podnevi, se bodo jame ogibali, za ponočnjače in pijance, ki ponoči kolovratijo, pa ni škoda, če si v jami zlozmijo vrat...« Nemške novice (od leta 1825) so živele samo od parad in groznih nesreč. Kadar je vsakih osem dni dilžansa pripeljala »Wiener Beobachter«, vsakih 14 dni pa »Augsburger Allgemeine«, je v neki zagrebški kavarni na Jelčićevem trgu (danes Trg republike — op. J. P.) vse stegovalo vrvato od radovednosti. Toda gostje niso dobili časopisov v roke. Najprej jih je prebral stari kavarnar. Nakupil si je očala, sedel za svojim katedrom na časopise, izlekel in prebral najprej enega, potem drugega, poletje pa pripovedoval svojim gostom, kaj je novega v Mehiki, Alžiriji, na Kitajskem, kakšna je zima na Dunaju, vsako novico pa kaljapda pospremlil z zelo bistroumnimi pripombami, čeravno ni imel pravega pojma o geografskem položaju teh dežel...«

Senoa pravi v tem polemičnem besedilu, da »notranje politike razen

DANES ZASEDANJE NA VRHU POGLAVARJEV AFRIŠKIH DRŽAV ORGANIZACIJA AFRIŠKE ENOTNOSTI PRED GORDIJSKIM VOZLOM ANGOLE

Pripravljalno srečanje zunanjih ministrov z dokajšnjo težavo izdelalo dnevni red: edina točka je angolska kriza

ADIS ABEBA, 9. — Jutri se bo v glavnem mestu Etiopije začelo prvo izredno zasedanje Organizacije afriške enotnosti, katere člani bodo morali razpravljati o izredno zapletenem in težavnem položaju v Angoli. Na pripravljalnem srečanju, ki so se ga udeležili zunanji ministri držav članic je prišlo do dokajšnjih težav, tako da so prisotni sklenili raziti se, potem ko so se domnili o edini točki na dnevnem redu: proučitev položaja v Angoli.

Za srečanje na vrhu, ki se ga bodo udeležili državni in vladni poglavarji držav članic Organizacije afriške enotnosti, je dala pobudo pred nekaj meseci Somalija. Vrh bo trajal do ponedeljka. S tem v zvezi je ugandski predsednik general Amin izjavil, da bo zelo težko najti rešitev za krvavo državljansko vojno v Angoli samo v okviru afrških držav. Amin je obenem obsojil prisotnost tujih sil v bivši portugalski koloniji.

Ob svojem prihodu v Adis Abebo je zamijaskil predsednik Kenneth Kaunda zagovarjal potrebo po se-

stavi koalicijske vlade v Angoli, v kateri bi bili navzoči predstavniki MPLA, FNLA in UNITA.

V Etiopiji je trenutno tudi kubanska delegacija, ki jo vodi član centralnega komiteja KP Kube Osmay Cienfuegos, ki pa je izjavil, da je njegova trenutna navzočnost v Adis Abebi zgolj naključje.

Kriza v Angoli je najhujše vprašanje, s katerim se Organizacija afriške enotnosti mora spoprijeti od svoje ustanovitve. Afriške države si bodo prizadevale, da bi izdelale afriško rešitev vprašanja, saj se do bro zavedajo, da bi vsaka zunanja rešitev bila v škodo afriških ljudstev. Pravkar zaključeno pripravljalo zasedanje zunanjih ministrov nikakor ne priča o zmognosti organizacije, da reši angolsko krizo z lastnimi sredstvi, političnimi opozovalci pa ugotavljajo, da se prav v takih težavnih položajih pokaže enotnost Afričanov.

Nekateri ameriški časopisi medtem poročajo, da bi bila Sovjetska zveza pripravljena takoj umakniti svojih 500 vojaških svetovalcev iz

Angole, če bi OAE to zahtevala. Mokeri naj bi bila tudi pripravljena vplivati na Kubo, da umakne tudi ona svoje prostovoljce.

Ameriško izsiljevanje v zvezi z glasovanjem v OZN

NEW YORK, 9. — New York Times piše v današnjem dopisu iz Washingtona, da je državni tajnik Henry Kissinger sklenil ukiniti ali zmanjšati gospodarsko podporo nekaterim državam, ki so v okviru OZN glasovale v nasprotju z ameriški interesi.

Kriza v Angoli je najhujše vprašanje, s katerim se Organizacija afriške enotnosti mora spoprijeti od svoje ustanovitve. Afriške države si bodo prizadevale, da bi izdelale afriško rešitev vprašanja, saj se do bro zavedajo, da bi vsaka zunanja rešitev bila v škodo afriških ljudstev. Pravkar zaključeno pripravljalo zasedanje zunanjih ministrov nikakor ne priča o zmognosti organizacije, da reši angolsko krizo z lastnimi sredstvi, političnimi opozovalci pa ugotavljajo, da se prav v takih težavnih položajih pokaže enotnost Afričanov.

Nekateri ameriški časopisi medtem poročajo, da bi bila Sovjetska zveza pripravljena takoj umakniti svojih 500 vojaških svetovalcev iz Angole, če bi OAE to zahtevala. Mokeri naj bi bila tudi pripravljena vplivati na Kubo, da umakne tudi ona svoje prostovoljce.

Med resolucijami, ki so po Kissingerjevemu mnenju škodljive za ameriško politiko so tiste o Koreji, o Sionizmu, o Portoriku in o umiku ameriških oporišč z otoka Guam.

Protest ZDA Nigeriji

WASHINGTON, 9. — ZDA so izrazile nigerijski vladi svoje negodovanje, ker je slednja objavila za seboj pismo predsednika Forda nigerijskemu državnemu poglavarju v zvezi z Angolo.

V prejšnjih dneh je Ford namreč pisal nigerijskemu predsedniku ter med drugim poudaril, da ZDA ne bi moge pasivno sprejeti nadaljevanja »sovjetskega in kubanskega posega« v Angoli. Ta odstavek je izrazil ogorčenje nigerijskih oblasti, ki so v njem videli grožnjo z ameriškim posegom v bivši portugalski koloniji. V svojem odgovoru zavrača je ZDA tako tolačenje pisma in trdi, da si njihova vlada prizadeva za miroljubno rešitev angolske krize.

Studentje opustili zasedbo libijskega veleposlaništva v Kairu

KAIRO, 9. — Libijski študentje, ki so v sredo zvečer zasedli libijsko veleposlaništvo v Kairu, so zapustili poslopje. Šlo je kot znano za znamenje protesta proti krvavi domobran na univerzi v Bengaziju. Študente in ubila 13 oseb. Vse študente in ubila 13 oseb. Vse študente in ubila 13 oseb.

PRED RUSSELLOVIM RAZSODIŠČEM V RIMU

Latinskoameriške države na zatožni klopi

RIM, 9. — Kršenje osnovnih človeških pravic, politična represija, rušenje narodne enotnosti in podobni protidemokratski pojavi bodo predmet zasedanja »IL Russellovega razsodišča«, ki bo od 10. do 17. januarja v italijanski prestolnici. Posebno pozornost bodo člani razsodišča posvetili dogodkom v Čilu in Braziliji oziroma odgovornostim, ki jih zanje nosijo tako imenovane multinacionalne družbe ter Združene države Amerike. Druge Russellovo razsodišče se ukvarja za zdaj izključno s problemi Latinske Amerike in bo izdelalo ustrezno razsodbo 17. januarja. Prav Russellovo razsodišče je, kot znano, že izreklo obsodbo proti Združenim ameriškim državam zaradi njihovega ravnanja v Vietnamu.

V razsodišču so Italijan Lelio Baso (predsednik), jugoslovanski zgodovinar in biograf predsednika Tita Vladimir Dedijer, bivši predsednik Dominikanske republike Juan Bosch, sestra pokojnega čilškega predsednika in bivša senatorka v santsiaškem parlamentu Laura Allende, ameriški profesor Richard Falk in venezuelski profesor Hector Malavé Mata. Ti so med tiskovno konferenco naglasili, da razsodba sodišča ne bo naperejala na proti posameznikom ali družbam (torej niti proti mednarodnim organizacijam), ki sodijo pravzaprav med glavne obožbe, temveč proti vla-

dam. Uradno bo tudi napovedana ustanovitve posebnega kluba za obrambo pravic tlačenih ljudstev.

Juan Bosch je v razgovoru z novinarji povedal, da izjavja washingtonska vlada hud pritisk na latinskoameriške države, naj zrahljajo čimbolj svoje vezi s Kubo zaradi nje »intervencije« v Angoli; pri pomnil, da je v resnici ne gre za intervencijo, temveč za pomoč državi, ki jo je havanska vlada tudi formalno priznala. Laura Allende je označila položaj v Čilu za nemogoč zaradi naraščajočih gospodarskih težav in vse hujše politične represije. Čilski general v izgnanstvu S. Poblete je pristavil, da se med samo čilsko vojsko širi nezadovoljstvo sprčo ravnanja santsiaške junte.

Problemi sodobne družbe

(Nadaljevanje s 4. strani)

param te tako pomembne surovine za izdelavo plastičnih predmetov. Če bomo prepočasi zbirali podatke o škodljivem vplivu onesnaženega okolja na človeško zdravje, se bodo na čedalje večjem številu ljudi te-

Norveški premier odstopil

Predsednik norveške vlade Trygve Bratteli (levo) je včeraj odstopil. V tiskovni konferenci je izjavil, da je svetovni kralj Olav, naj poveri mandat za sestavo nove vlade Odvarju Nordliju (desno), v tem času pa bo dosedanja vlada odpravljala tekoče posle. Bratteli je dejal, da bo po njegovem mnenju Nordli sestavil vlado v teku prihodnjega tedna. Dosedanji premier je vodil že dve laburistični vladi.

HUDI ČASI ZA ARGENTINSKO PREDSEDNICO ISABELITO

Peronova politična oporoka kamen spotike v Argentini

Spor okrog dokumenta Oborožene sile jeziček utegne spraviti v nevarnost obstoj sedanje vlade na tehtnici političnega življenja v Buenos Airesu

BUENOS AIRES, 9. — Različna tolmačenja Peronove oporoke, ki naj bi postala »biblija« sodobne Argentine, utegnejo povzročiti novo krizo v vrstah vlade, ki jo vodi njegova vdova Isabelita. Doslej je le malokdo lahko prebral vso oporoko, v javnost pa so prišli le nekateri odlomki, katerih verodostojnosti ni še nihče potrdil. V krogi, ki so zelo blizu »Rožnati hiši« iz Peronovi vdovi, trdijo, da obstajata v glavnem dve nasprotujoči si tolmačenja tega dokumenta ki odražata stališče dveh nasprotujočih si struj v vrstah vlade Isabelite Peron.

Ministri si baje niso edini o uradni verziji, ki naj jo polgrodu leto po Peronovi smrti dajo argentinskemu ljudstvu in Argentinci še vedno ne vedo za podrobnosti načrta, ki ga je izdelal pokojni Caudillo, da bi uresničil svojo zamisel o »družbeno pravični, gospodarsko prosti in politično suvereni državi«. Po mnenju političnih opozalcev je polemika, ki je nastala o tolmačenju Peronove oporoke odraz globokih razprtij med voditelji peronizma. Ena od manjših struj, ki jo vodi notranji minister Angel Robledo, zagovarja po potrebi po politični konfrontaciji z opozicijo, še zlasti pred skorajšnjimi volitvami, ki bi morale biti 17. oktobra.

Sindikalisti, ki jih v argentinskem političnem življenju imenujejo »ejastrebo«, so se okrepili pritisk na vlado, naj zamenja guvernerja v po-krajini Buenos Aires in Santa ter naj namesto Victoria Calabroja in Silvestreja Begnisa imenuje vladna komisarja, saj sta se oba guvernerja, po mnenju sindikalnih vodi-

teljev, pregrešila zoper pravoverni peronizem. Buenos Aires in Santa sta dve najbolj obljubeni argentinski pokrajini in njun vpliv na izid volitev je tradicionalno odločilen. Oba guvernerja pa uživata podporo oboroženih sil, ki so trenutno jeziček na tehtnici izredno delikatnega političnega položaja v tej latinskoameriški državi.

»Golobice« pa, ki jih vodi kot smo že dejali, notranji minister Robledo, so proti takemu ukrepu. Doslej so skušali dati čim več poudarka Peronovi oporoki, sicer s pičlim uspehom ter njenemu v bistvu pomirli-vem značaju. Minister Robledo, če bi vlada odstavila oba guvernerja, ki jima sindikalisti niso naklonjeni.

Položaj Isabelite Peron je vse preveč šibak, da bi se lahko javno izrekla za eno ali drugo strujo, zato je izbrala srednjo pot in se tako izognila izbiri: sklenila je, da bo najboljše če objavijo celotnega teksta oporoke svojega pokojnega moža odloži. Besedilo bi morala prebrati v torko po televiziji, v zadnjem trenutku pa so vso zadevo odložili na bolj ugodne čase.

Njena vlada je bila doslej ena najmanj stabilnih v Argentini, kjer so vlade že tradicionalno nestabilne. Od julija 1974, ko je prevzela oblast po smrti Juana Perona, je morala premostiti kar pet zaporednih hudih kriz, doslej pa je že zamenjala kar 26 ministrov. Zадnje čase je bilo videti, da je vlada dosegla goro kontinuiteto, ki pa jo polemika o tolmačenju Peronove oporoke u-tegne prekiniti.

Peron je baje posvetil zadnje mesece svojega življenja sestavi dokumenta, ki je sam imenoval »nacionalni načrt«. Pred smrtjo je napovedal sestavo posebnega sveta, ki naj bi proučil možnost uresničevanja njegovega načrta. Deset mesecev pred volitvami pritiskajo najzvestejši pristaši peronizma, naj njegova vdova če objavi toliko pričakovano politično oporoko.

V tem vzdušju se politično nasilje desne nadaljuje. Danes so našli trupla treh delavcev, ki jih je po vsej verjetnosti umorila ena od zloglasnih desničarskih morilskih skupin. V Corobi je policija spoprijela, da so nekateri osebe, ki so se izdajale za policijske agente v zadnjih dveh dneh ugrabile sedem ljudi.

Smrti Mikisa Mantakasa krivijo leva skrajneža

RIM, 9. — Preiskovalni sodnik Francesco Amato je predal pristojnim sodnim oblastem zaključke o preiskavi v zvezi z umorom grškega študenta Mikisa Mantakasa. Mantakas — pristaša skrajne desnice — je bil ubit 28. februarja lani med demonstracijami izvenparlamentarnih levičarskih skupin na Trgu-Ros-sorgimento, ko so levi skrajneži hoteli napasti sedež misovske, to je neofašistične stranke. Iz preiskave je razvidno, naj bi uboj zagrešila Fabrizio Panzieri in Alvaro Lojaco-mo (prvi je ječi, drugega pa išče-jo). Oba naj bi zagrešila tudi še vrsto drugih prestopkov, tako naj bi pri njiju našli strelno in drugo orožje. Panzieri naj bi bil vpleten v agenta javne varnosti, ki je sicer mladeniča prijel. Panzieri zatrjuje, da sploh ni bil vpleten v demonstracije, temveč se je znašel na omenjenem trgu povsem slučajno.

Sodnik Amato pripominja, da je

SPRIČO PRETIRANE PREVIDNOSTI ZLIKOVCEV

Nova zanimiva odkritja okoli ugrabitve Ovazze

Ista tolpa naj bi lani ugrabila 20-letnega študenta Marca Cavo

TURIN, 9. — Tolpa, ki je pred kratkim ugrabila Carlo Ovazzo, je maja 1975 izvršila na las podoben podvig, in sicer na škodo sina neke piemontskega industrijca. Zadeva je ostala tajna, ker prizadeta družina dogodka sploh ni prijavila iz strahu pred morebitnimi represalijami. Orožniki so zanj zvedeli šele v preteklih dneh med preiskavo o ugrabitvi tašče Agnellijeve hčerke. Pravzaprav niso glede tega povsem še gotovi, temveč le sumijo, da je šlo pri obeh ugrabitvah za člane ene in iste zlikovske skupine.

Zrtev lanske ugrabitve je bil 20-letni Marco Cava, študent prvega letnika gospodarske fakultete in sin Giuseppe Cava, ki je z bratom Pietro in Ginom solastnik tovarne nadomestnih delov za industrijska vozila »O. Cava« (obrat se nahaja v Orbassanu, nekako 15 km od Turina). Podrobnosti o dogodku je navedel sam Giuseppe Cava.

Marco Cava je usodnega večera bil s starši doma. Nekaj po 21. uri je stopil na cesto (Corteo Montevicchio v eni najelegantnejših tu-

rinskih četrti), da bi spravljal svoj avtomobil — citroen 1200 — v podzemski garaži. V podzemlju pa sta bila tedaj skrita dva maskirana moška, oborožena s samokresoma, ki sta skočila na mladeniča in ga po krašnem pretezu — Marco se je namreč skušal braniti — vrгла v njegov lasten avto in odpeljala. Čez oči sta mu prilepila obliž in mu tudi dobera zamašila ušesa, tako da ni mogel ugrabenec sploh razumeti, kam so namenjeni.

Marcov oče je bil zaradi predolge sinove odsotnosti v skrbeh, zato je tudi sam stopil do garaže ter ugotovil, da ni tam niti mladeniča niti avtomobila. Koj nato je zabil mladeniča, neznane mu je sporočil, da je bil Marco ugrabljen in da bo izpuščen le proti plačilu lepe vsote denarja. Zagrozil je tudi z represalijami. Pozneje je neznan moški zupet telefoniral in zahteval za izpustitev Marca več sto milijonov lir, skratka toliko, da jih Giuseppe Cava ne bi zmogel. Ponovno je zagrozil z nasiljem tako proti Marcu kot ostalim članom družine ter zabil, da ugrabitve ne sme prijaviti.

Pogajanja med družino Cava ter ugrabitelji so trajala tri dni in ravno tisti čas je bilo v Orbassanu odkrito truplo izginulega Ceretta. Ugrabiteljem se ni zdelo pametno preveč zavlačevati, saj bi to utegnlo postati zanje usodno, zato so prvotno zahtevano odkupnino precej znižali. Denar je bil tudi izplačan, vendar se še ne ve, kako. Ko so ugrabitelji (kot rečeno, naj bi šlo le za dva človeka, ki pa sta z druge strani bila le materialna izvršila po naročilu) dvignila odkupnino, so po telefonu razložili Giuseppe Cavi, kje bo našel sina.

Ugrabljenec je povedal, da so z njim ravnali precej trdo: slabo so ga hranili, pogosto mu grozili, razen tega pa je ves čas prebil z obližem na očeh in z zamašenimi ušesi. Prav ta okolnost ter še nekatere druge podrobnosti, ki spominjajo na način ugrabitve Carlo Ovazze, so pri preiskovalnih organih utrdile prepričanje, da je šlo v obeh primerih za člane iste tolpe. Slednje naj bi torej pokopala pretirana previdnost.

Odprtje sodnega leta

(Nadaljevanje z 2. strani)

skratka reagira na nerazumevanje z dejanji, ki segajo na področje kriminala. Sodstvo odgovarja na te dogodke z edinim sredstvom, s katerim razpolaga: lahko se omeji na sodno opozitve ali pa se zaključijo z obsodbo. Običajno pa se razprave o teh dejanjih začenjajo šele tri ali štiri leta po dogodku, to je taktik, ko se je mladenič že popolnoma spremenil. Ni zagrešil samo enega dejanja, ampak ima na vesti celo vrsto prestopkov; zelo težko, če ne nemogoče, ga je pri-peljati na pravo pot.

V zvezi s prestopnistvom mladoletnikov je Pontrelli še omenil, da je mnogo prošelj za izdajo dovoljenja za poroko mladoletnikom, predvsem nosečnicam. V treh mesecih po o-dobritvi novega družinskega zakonika je prejelo tržaško sodišče že 56 takih prošelj.

Zadnji del svojega govora pa je Pontrelli posvetil vprašanju kaznilnic in sodne policije. Poudaril je zadnjo reformo kaznilnic, ki pa le ob-robno zadeva našo deželico; omenil je poskus bega in upor v videškem zaporu in dejal, da je to posledica »prevelike svobode, ki jo uživajo zaporniki predvsem v odnosu do zunanega sveta«. Dodal je še, da so sredstva za vzdrževanje in popravila zaporov občutno premajhna.

Posebno pozornost je Pontrelli posvetil zaporu za mladoletnike, ki ga nameravajo zgraditi v Padričah. Povzel je podatke, po katerih je bilo taborišče zgrajeno za poboljševalni-ko, a so ga spremenili v begunsko taborišče. Te odločitve ne more gra-jati, »ker je bilo vprašanje begun-cev zelo zaskrbljujoče. Kasneje so kompenzatorji vrnil ministru za pravosodje, da ga preuredi v zapor za mladoletnike. Medtem pa je res-ko občinski svet izglasoval res-lucijo, v kateri nasprotuje kaznilnici v Padričah in ugotavlja, da gre za inštitucijo, ki ane more proizvajati drugega kot bolest in prestopnistvo».

Pontrelli pravi, da je hvaležen tržaš-kega občinskemu svetu za lekcijo, da pa gre tu za drugo vprašanje: po njegovem mnenju ni pod nobenim po-gojem mogoče prenašati sramotne-ga stanja, v katerem mora biti mladina zaprta skupaj z odraslimi zaporniki. Kaznilnica za mladoletni-ke v Padričah bo preprečila to sra-motno, pravi Pontrelli in nadaljuje: »Ne verjamem, da bo civilizirano tr-žaško prebivalstvo odreklo pozitivno oceno temu namenu«. Če pa bi kaz-nilnice ne zgradili na Padričah, bi jo morali zgraditi v Venetu, »in lahko si predstavljamo, kolikšno izgubo prešitja bi to pomenilo za našo de-želo, je dejal državni pravdnik.

VOZNI RED VLAKOV

PROGA TRST — BENETKE — RIM — MILAN — TURIN — GENOVA	13.42 D Benetke - Milan (skozji Me-stre)	19.25 L Videm
Odhodi iz Trsta	13.55 L Cervignano vozi samo ob de-lavnihih	19.38 E Trbiž - Videm
6.05 R Benetke - Bologna - Firenze (skozj Benetke) - Milan - Genova (skozj Mestre) (*)	15.15 E Benetke	20.48 L Pordenone - Videm (ob so-botah, nedeljah in praznikih vozi samo iz Vidma)
6.25 L Portogruaro (vozi samo ob delavnihih). Nadaljuje do S. Donà del Piave od 1.10 do 22.12.5, od 7.1.76, do 15.4. in od 21.4. do 29.5.	17.35 D Turin - Milan - Benetke	22.20 L Videm
6.55 D Benetke - Rim in Milan - Turin (skozj Mestre)	18.29 R Firenze - Bologna - Benet-ke (*)	22.47 D Dunaj - Salzburg - Trbiž - Videm
8.03 E Benetke	19.02 E DIRECT ORIENT: Calais - Pariz - Milan - Benetke - Puttgarden - München (spal-niki Pariz - Atene (3). Pa-iz - Istanbul (4); ležalniki 2. razr. Milan - Atene in Pa-riž - Beograd)	23.43 E Calazio - Videm (2)
9.25 R Benetke - Rim (*)	19.16 L Portogruaro	(2) Vozi samo ob nedeljah in praz-nikih od 8.12.75 do 21.3.76, razen 25. in 26.12.75, 4.1.1976 in 19.3.76
9.44 E DIRECT ORIENT: Benetke Milan - Domodossola - Pariz Calais - München - Puttgarden (spalniki Atene - Pariz (1) - Istanbul - Pariz (2) - ležalniki 2. razr. Beograd - Pariz)	21.00 R Milan (skozj Mestre) - Rim (skozj Benetke) (*)	PROGA TRST — OPČINE — LJUBLJANA — BEOGRAD — BUDIMPEŠTA — ATENE — ISTANBUL — MOSKVA
10.54 L Portogruaro Benetke	22.56 L Benetke	Odhodi iz Trsta
12.48 D Benetke - Milan - Turin	23.25 E Turin - Milan - Rim - Be-netke (spalniki Rim - Mosk-va vsak dan razen ob če-trtkih in sobotah)	7.26 L Opčine (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
13.40 L Portogruaro	(*) Samo 1. razred z obvezno rezervacijo	10.29 E SIMPLON EXPRESS: Opčine - Ljubljana - Zagreb - Beograd
14.40 E Benetke	(1) Vozi samo ob sredah in sobotah	13.50 L Opčine - Ljubljana (1)
17.18 L Portogruaro (ne vozi ob sobotah in nedeljah)	(2) Vozi samo ob torkih in nedeljah	18.35 L Opčine - Ljubljana (1)
17.30 R Mestre (brez vmesnih postaj) - Milan - Genova (*) (-)	(3) Vozi samo ob torkih in sobotah	19.00 D Opčine - Ljubljana - Zagreb - Beograd (ležalniki 2. razr. za Beograd). Vozi samo ob sobotah
18.04 L Portogruaro	(4) Vozi samo ob sredah in petkih	20.09 D DIRECT ORIENT: Opčine - Ljubljana - Skopje - Beograd - Atene - Istanbul (spalniki Pariz - Atene (2). Pariz - Istanbul (3); spalniki in ležalniki 2. razr. Pariz - Beograd in Milan - Atene)
18.55 E SIMPLON EXPRESS: Benetke - Rim - Milan - Lambrate - Domodossola - Pariz (ležalniki 1. in 2. razr. Trst - Pariz, spalniki Benetke - Pariz, ležalniki 2. razr. Beograd - Pariz in Benetke - Pariz)	PROGA TRST — VIDEM — TRBIŽ	20.20 L Opčine
19.20 L Portogruaro	5.25 L Videm - Trbiž	20.32 D Opčine - Ljubljana - Zagreb - Budimpešta (spalniki Rim - Moskva vsak dan razen četrtka in sobote)
20.28 D Benetke - Bologna - Bari - Lecce (skozj Mestre) (ležalniki 1. in 2. razr. Trst - Lecce)	6.10 D Videm - Trbiž	Prihodi v Trst
22.25 E Benetke - Milan - Turin - Genova - Marseille (spalniki in ležalniki 1. 2. razr. Trst - Genova, spalniki in ležalniki 2. razr. Trst - Turin)	6.18 L Videm	5.00 D Budimpešta - Zagreb - Ljubljana - Opčine (spalniki Moskva - Rim vsak dan razen ob sredah in petkih)
Mestre - Bologna - Rim (spal-niki in ležalniki 1. in 2. razr. Trst - Rim)	7.15 D Videm - Trbiž - Salzburg - Dunaj	7.10 L Opčine (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)
Prihodi v Trst	10.08 L Videm	7.35 D Beograd - Zagreb - Ljubljana - Opčine (ležalniki 2. razr. iz Beograda) — Vozi samo ob sobotah
1.40 E Benetke	12.25 D Videm - Trbiž	8.55 D DIRECT ORIENT: Istanbul - Atene - Beograd - Skopje - Ljubljana - Opčine - spal-niki Atene - Pariz (4). Istanbul - Pariz (5); ležalniki 2. razr. Pariz - Beograd - Trst)
6.25 L Cervignano (samo ob delavnihih)	13.05 L Videm	9.10 D Ljubljana Opčine (1)
7.20 L Portogruaro	13.55 E Videm - Calazio	13.35 D Ljubljana Opčine (1)
7.45 E Marseille - Genova - Turin - Milan - Mestre (spalniki in ležalniki 1. in 2. razr. Genova - Trst; spalniki in ležalniki 2. razr. Turin - Trst) - Rim - Bologna - Mestre (s spalniki in ležalniki 1. in 2. razr. Rim - Trst)	14.05 D Videm - Carnia	18.34 E SIMPLON EXPRESS: Beograd - Zagreb - Ljubljana - Opčine (ležalniki 2. razr. Beograd - Pariz)
9.15 D Benetke	14.28 L Videm	21.30 L Opčine
10.09 E SIMPLON EXPRESS: Pariz - Domodossola - Milan - Lambrate - Rim - Benetke - ležalniki Pariz - Trst in Pariz - Beograd - Lecce - Bari - Bologna (ležalniki 2. razr. Lecce - Trst)	16.55 L Videm - Trbiž	(1) Ne vozi ob nedeljah
11.05 R Milan - Mestre (Mestre - Trst: brez vmesnih postaj) (*) (+)	17.43 D Videm vozi samo ob delav-nihih	(2) Vozi samo ob torkih in sobotah
12.13 E Benetke	17.55 L Videm (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)	(3) Vozi samo ob sredah in sobotah
	19.15 D Videm	(4) Vozi samo ob torkih in nedeljah L - krajevni vlak
	20.14 L Videm	E - Ekspresni vlak
	20.52 D ITALIEN ÖSTERREICH EX-PRESS: Videm - Trbiž - Du-naj - Stuttgart	R - Rapido
	22.40 L Videm	
	(1) Vozi samo ob dnevih pred prazni-ki od 8.12.75 do 18.3.76 razen 27. 12.75 in 5.1.76	
	Prihodi v Trst	
	0.50 L Videm	
	6.45 L Videm (ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih)	
	7.30 L Videm	
	7.56 D Sacile - Pordenone - Videm (vozi samo ob delavnihih)	
	8.47 L Videm	
	9.00 D ÖSTERREICH ITALIEN EX-PRESS: Stuttgart - Dunaj - Trbiž - Videm	
	12.03 L Trbiž - Videm	
	14.05 D Videm	
	15.03 L Videm	
	16.10 D Videm	
	17.59 L Videm	